

Jaarverslag 2023 VluchtelingenWerk Nederland

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Bestuursverslag	6
Jaaroverzicht 2023 in vogelvlucht	7
Cijfers en impact	12
Over VluchtelingenWerk	16
Begeleiding bij de asielprocedure	20
Begeleiding bij integratie, inburgering en werk	23
Steun aan Oekraïense vluchtelingen	27
Opkomen voor vluchtelingen	29
Begrip voor vluchtelingen	33
Kennis delen en kennisontwikkeling	37
Ons werk internationaal	38
Organisatiestructuur & sturing	42
Onze stakeholders	50
Procedures & beleid	56
Verslag Raad van Toezicht	64
Sociaal jaarverslag	67
Medewerkers, externen en vrijwilligers in getallen	71
Financieel beleid en financiële resultaten	75
Bedankt	89
Colofon & downloads	90
Jaarrekening	92
Jaarrekening	94
Overige gegevens	121
Verklaring van de accountant	122

Voorwoord Frank Candel

Verbinding en ontmoeting staan centraal in ons werk. Met elkaar binnen de organisatie, met de vluchtelingen voor wie we ons werk doen, maar ook met anderen. Het jaar 2023 toonde hoe we juist in die verbinding het meest bereiken.

Samen met anderen

Dat zagen we bijvoorbeeld in het aanmeldcentrum in Ter Apel, waar de druk onverminderd groot bleef. Daardoor werd de ondergrens in de zorg voor asielzoekers overschreden. Mensen sliepen in wachtkamers, sommige brachten meerdere nachten achterelkaar door op stoelen of op de grond. Op ons verzoek is het Rode Kruis ondersteuning gaan bieden onder regie van het COA en de IND, bijvoorbeeld door mobiele douches te plaatsen en te zorgen voor goede bedden. Samen met onze partners konden we zo de leefomstandigheden van asielzoekers verbeteren.

Voor goede leefomstandigheden in de opvang zijn niet alleen de basisvoorzieningen van belang, verre van. Uitzichtloze dagen met weinig omhanden verlammen de veerkracht waarover asielzoekers vaak juist in hoge mate beschikken. Als we willen dat zij hun potentieel benutten, voor henzelf en voor de buurt, regio en samenleving, is het van groot belang dat zij aan het werk kunnen. Het oordeel van de Raad van State waardoor de 24-wekeneis van tafel moest, was daarom een grote overwinning. Maarten van Panhuis van RefugeeConnect heeft gezien dat hier een juridische mogelijkheid lag en daarvoor zijn wij enorm dankbaar. Een derde moeilijk te overschatten mijlpaal is de aanname van de spreidingswet. De ontknoping vond weliswaar plaats in 2024, maar veel van het werk is in 2023 gedaan. Dit is voor mij persoonlijk het mooiste voorbeeld van hoe we in constructieve samenwerking met andere organisaties zoals de VNG, het COA en andere ngo's gepleit hebben voor deze aanpak – tot en met de Eerste Kamer aan toe. Het past bij onze visie dat je je niet moet definiëren ten opzichte van anderen, maar ten opzichte van het vraagstuk – samen mét anderen.

Zorg voor elkaar

Al deze mijlpalen hadden we nooit kunnen bereiken zonder onze medewerkers en vrijwilligers. Van de jurist die meedenkt over de 24-wekeneis tot het vrijwilligersmaatje dat een statushouder helpt zich thuis te voelen in de nieuwe buurt: ieder van hen maakt impact in levens van anderen. En daar zijn we trots op.

De chaos die heerst in de opvang en de achterstanden bij de IND, vraagt veel van onze mensen. En zij vragen ook veel van zichzelf. De intrinsieke motivatie is bewonderenswaardig groot. Dat is een zegen, maar je kunt alleen de ander helpen als je ook goed voor jezelf zorgt. Wij moeten onszelf en elkaar daarbij goed in acht blijven nemen.

Wat het werk niet gemakkelijker maakt is dat het wereldnieuws raakt aan onze werkzaamheden. Dat zag ik op indringende wijze terug in de gesprekken met onze collega's met een Palestijnse en Israëliëse achtergrond. Het verdriet en de frustratie over de gebeurtenissen in het Midden-Oosten waren en zijn intens.

Hoe graag we het soms ook zouden willen, het is niet onze rol en deskundigheid als VluchtelingenWerk Nederland om ons over conflicten uit te spreken. Wij zijn er immers voor alle slachtoffers van vervolging en conflicten. We helpen Oekraïense én Russische vluchtelingen, Servische én Kosovaarse. Ons fundament daarbij is het Vluchtelingenverdrag. Dat is soms lastig, maar uiteindelijk ook een rol om te koesteren en om met trots uit te oefenen.

Bouwen aan de toekomst

Hart voor vluchtelingen is wat ons daarbij bindt en motiveert. Die motivatie was er ook altijd bij medebestuurslid Mirjam Huisman, die dit jaar afscheid van onze organisatie heeft genomen. Mirjam heeft de fusie van VluchtelingenWerk Nederland mogelijk gemaakt en daar wil ik haar van harte voor bedanken.

De fusie was een belangrijke stap in het proces om onze bedrijfsvoering en financiën verder op orde te brengen. Hierdoor verliep in 2023 de verantwoording aanzienlijk sneller, gemakkelijker en beter dan die over 2022. Bovendien is onze ICT-structuur aangepast aan de mogelijkheden van deze tijd. Op dit fundament kunnen we in 2024 en daarna verder bouwen.

We kunnen verder bouwen aan een toekomst waarin we, ondanks de forse tegenwind en complexe omstandigheden waarin we ons werk doen, vertrouwen hebben. Het afgelopen jaar liet immers zien dat we met samenwerking, pragmatisme en doorzettingsvermogen tot verbeteringen kunnen komen. In verbinding met vluchtelingen, onze medewerkers, vrijwilligers en partners zorgen we er samen voor dat vluchtelingen in Nederland beter af zijn. Veel dank gaat uit naar al onze medewerkers, betaald en onbetaald, voor hun niet-aflatende inzet om hieraan bij te dragen.

Met vriendelijke groet,

Frank Candel

Frank Candel

Voorzitter raad van bestuur
VluchtelingenWerk Nederland

Bestuursverslag

Jaaroverzicht | 2023 in vogelvlucht

Toch recht op gezinshereniging

In **januari** maakt de staatssecretaris van Asiel en Migratie bekend de gezinsherenigingen van vluchtelingen niet langer op te schorten. We zijn ontzettend opgelucht dat vluchtelingen als **Samah** en **Mohammed** niet nóg langer hoeven te wachten op hun gezin. Daar hebben we ons flink voor ingezet, onder andere door vluchtelingen te helpen om (met succes) een rechtszaak aan te spannen.

Extra steun na aardbeving

Begin **februari** worden Syrië en Turkije getroffen door een allesverwoestende aardbeving. Veel vluchtelingen in Nederland hebben familieleden in het gebied. Wij staan hen bij, bijvoorbeeld tijdens (spoed)aanvragen voor gezinshereniging. Ook pleiten we voor duidelijke regels zodat we vluchtelingen in Nederland goed kunnen informeren.

Digitale hulp voor álle vluchtelingen

Het informatieplatform **RefugeeHelp** dat we in 2022 lanceerden voor Oekraïense vluchtelingen is sinds **maart** 2023 te gebruiken voor álle vluchtelingen. De website biedt vluchtelingen in hun eigen taal informatie over zaken als huisvesting, medische zorg, activiteiten, juridische hulp en interessante initiatieven of organisaties. Daardoor houden zij zelf de regie in handen.

Aandacht voor de menselijke maat

Door te strenge wetgeving, gebaseerd op wantrouwen of door te rigide uitvoering van de procedures, ontstaan onnodig schrijnende situaties. Dat blijkt uit ons [rapport 'Wegkijken en vooruitschuiven'](#), dat we publiceren in **juni**. We brengen de resultaten en onze aanbevelingen onder de aandacht van de politiek en betrokken (uitvoerings)organisaties.

Campagne voor meer vrijwilligers

De hulp van vrijwilligers is essentieel, helemaal nu de druk op de opvang groot is en vluchtelingen door de lange wachttijden in de opvang pas laat beginnen met integreren. We starten daarom in **juni** een [grootschalige campagne](#) om 1.500 nieuwe vrijwilligers te werven. In de maanden erna verwelkomen we 750 nieuwe collega's.

Waardevolle ontmoetingen

Waar ontmoetingen plaatsvinden, ontstaat wederzijds begrip. Daarom organiseert VluchtelingenWerk jaarlijks het [ontmoetingsevenement Bakkie Doen?](#) Van **15 tot 20 juni** (Wereldvluchtelingendag) trakteren vluchtelingen door heel Nederland voorbijgangers op een kop koffie én een goed gesprek. Dat levert honderden waardevolle ontmoetingen op.

EU sluit Tunesiëdeal

In **juli** sluit de EU een deal met Tunesië over het tegenhouden van vluchtelingen en migranten die naar Europa willen doorreizen. Tijdens de gesprekken die hieraan voorafgingen deelde VluchtelingenWerk, samen met andere mensenrechtenorganisaties, zorgen over het op deze manier [afschuiven van verantwoordelijkheid](#). Ook roepen we op tot een [solidair Europees asielbeleid](#).

Verhalen uit de noodopvang

De opvangcrisis vindt achter gesloten deuren plaats. Ook na de gerechtelijke uitspraak die eiste dat de opvangomstandigheden werden verbeterd, is er in essentie niets veranderd. Dat blijkt uit ons onderzoek 'Gevlucht en vergeten' waarvoor we locaties bezoeken door heel het land en de asielzoekers vragen naar hun eigen ervaringen. We trekken voor en achter de schermen aan de bel.

Extra begeleiding aan kinderen in de noodopvang

Hoewel verblijf in (crisis)noodopvanglocaties schadelijk is voor kinderen lijkt de situatie voor hen niet snel te veranderen. Daarom breiden we in **september** onze activiteiten speciaal voor kinderen op deze locaties uit. We organiseren Kinderfestivals waar zij even onbezorgd kunnen spelen en zorgen ervoor dat zij op meer locaties terecht kunnen bij ons kinderproject Time4You.

Spreadingswet biedt hoop

In **oktober** wordt de spreadingswet aangenomen in de Tweede Kamer. Dat is hoopvol nieuws, want de wet is nodig om voldoende fatsoenlijke opvangplekken te realiseren. Het **hele jaar** hebben we het belang van de wet onder de aandacht gebracht bij de politiek en via onze eigen mediakanalen aan het grote publiek.

Gezinshereniging uit Gaza

In **oktober** zetten we ons in voor Palestijnse vluchtelingen die al in Nederland zijn en zich zorgen maken over achtergebleven gezinsleden. Zij lopen nu extra gevaar door het oplopende conflict. **Na ons aandringen worden lopende gezinsherenigingen versneld**. We bieden administratieve ondersteuning om deze gezinsleden op de lijst te krijgen om Gaza uit te mogen reizen.

Tweede kamer verkiezingen

In 2023 valt het kabinet over het onderwerp migratie. Het debat wordt zowel in de samenleving als in de politiek soms gevoerd op basis van onderbuikgevoelens en aannames. Om te zorgen dat mensen de feiten kennen, roepen we in aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen in **november** mensen op om zélf te testen of zij de **feiten en fabels** van elkaar kunnen onderscheiden.

Kansen voor arbeidsparticipatie

De hoogste rechter oordeelt in **november** dat asielzoekers meer dan 24 weken per jaar mogen werken. Daarmee is een grote belemmering voor asielzoekers én werkgevers weggenomen. Wij pleiten al jaren voor een snellere en betere toegang van asielzoekers tot de arbeidsmarkt, om zo hun zelfredzaamheid te vergroten en integratie te versnellen. Wij ondersteunden dan ook de **rechtszaak van de Nigeriaanse Elvis en zijn werkgever tegen de 24-wekeneis**.

Persoonlijke verhalen

Waarom moeten mensen eigenlijk vluchten? Dat leggen vluchtelingen zelf uit tijdens onze solidariteitscampagne in **december**. Zo vertelt ook de **Oekraïense Hanna haar verhaal**. We vragen aandacht voor de verhalen op sociale media, tv en radio. Met de campagne vergroten we het begrip voor vluchtelingen en roepen op ons werk voor vluchtelingen te steunen met een gift.

Cijfers en impact

In dit overzicht zetten we een aantal belangrijke en opvallende cijfers en getallen op een rij. Ook komen een paar van onze vele samenwerkingspartners aan het woord. In het jaarverslag lichten we deze cijfers en getallen toe.

We begeleiden bijna
73.000 asielzoekers
bij hun asielprocedure

We bieden **37.000 vluchtelingen**
maatschappelijke
begeleiding in hun nieuwe
woonplaats

We begeleiden ruim
4.000 vluchtelingen
met de aanvraag voor
gezinshereniging

We zijn actief in **280 gemeenten** (kaartje NL) en geven maatschappelijke begeleiding in **215 gemeenten**

We brengen **duizenden vluchtelingen** en Nederlanders met elkaar in contact

We bereiken **een brede doelgroep** met de persoonlijke verhalen van vluchtelingen tijdens de najaarscampagne

We begeleiden **400 Oekraïners** in het zoeken en vinden van werk

Met ons Telegramkanaal en Oekraïense website bereiken we bijna **80%** van de Oekraïense vluchtelingen in Nederland

Het programmateam Oekraïne bestaat uit **150 medewerkers** en **700 vrijwilligers**

Ruim 80.000 keer wordt er gebruikgemaakt van onze spreekuren bij integratie, en juridische en maatschappelijke begeleiding

Alle campagne-uitingen van de verkiezingscampagne rondom feiten en fabels worden **ruim 21.000.000** keer gezien

We ondersteunen **25 lokale organisaties** die vluchtelingen bijstaan aan de grenzen van Europa en op Curaçao

'Onze sterke samenwerkingsband was heel goed merk – en voelbaar tijdens de totstandkoming van de spreidingswet. Ruim een jaar lang schakelden we als public affairs collega's wekelijks over dit belangrijke wetsvoorstel. Een ontzettend spannend en leerzaam traject! Samen maakten we ons hard voor deze wet. Samen stonden we sterk. Vanuit de verschillende organisaties vulden we elkaar heel mooi aan. Een hele waardevolle samenwerking waar we VluchtelingenWerk zeer dankbaar voor zijn.'

Anne Backer, adviseur public affairs en stakeholdermanagement, COA

'De samenwerking met VluchtelingenWerk was ook het afgelopen jaar intensief. De volle potentie van die samenwerking kwam sterk tot uiting rond de opvang en begeleiding van Oekraïense vluchtelingen. Zonder haar oorspronkelijke rol te vergeten ontwikkelt VluchtelingenWerk zich in toenemende mate ook als een echte partner voor de juiste en tijdige afhandeling van de asielaanvragen in Nederland – iets wat de komende jaren nog veel van ons gezamenlijk gaat vragen.'

Jan Willem Schaper, hoofddirectie, IND

Samen met VluchtelingenWerk (en andere organisaties) heb ik deelgenomen aan de werksessies Fundamentele Heroriëntatie Asielbeleid en Asielstelsel, georganiseerd in opdracht van het ministerie van Justitie en Veiligheid. VluchtelingenWerk en het Rode Kruis hebben zich daar samen hardgemaakt voor een mensgerichte aanpak in de opvangketen en op -locaties. Samen hebben we de visie op een mensgerichte aanpak, inclusief concrete aanbevelingen, op papier gezet en ingebracht in de werksessies. De samenwerking hierin heb ik als enorm waardevol en leerzaam ervaren. Beide organisaties vulden elkaar aan qua kennis en ervaring op dit onderwerp en stonden samen sterk in het positioneren en uitdragen van de mensgerichte aanpak.

Lonneke Noteboom, projectleider Opvang, Nederlandse Rode Kruis

Over VluchtelingenWerk Nederland

Stichting VluchtelingenWerk Nederland (VluchtelingenWerk)

ondersteunt asielzoekers en vluchtelingen van het moment dat ze Nederland binnenkomen totdat ze hun weg hebben gevonden in hun nieuwe woonplaats. Zodat zij, zo zelfstandig mogelijk, kunnen bouwen aan een nieuw bestaan.

Vrijwilligers: de kracht van onze organisatie

Met bijna 9.000 vrijwilligers zijn wij een professionele vrijwilligersorganisatie bij uitstek. Onze vrijwilligers staan asielzoekers en vluchtelingen bij tijdens de vaak ingewikkelde procedures en maken vluchtelingen wegwijs in hun nieuwe woonomgeving. Zij zijn de kracht van onze organisatie en vormen een belangrijke verbinding tussen vluchtelingen en de maatschappij.

NB medewerkers van VluchtelingenWerk zijn betaalde en onbetaalde medewerkers. Om dit onderscheid duidelijk te maken spreken we van medewerkers en vrijwilligers.

Missie, visie & strategie

Missie

VluchtelingenWerk Nederland is een onafhankelijke, breed samengestelde professionele organisatie die zich op basis van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens met vele vrijwilligers inzet voor de bescherming van asielzoekers en vluchtelingen door persoonlijke steun en belangenbehartiging bij hun toelating, opvang en maatschappelijke participatie, primair in Nederland.

Visie

Wij onderscheiden drie essentiële onderdelen voor vluchtelingenbescherming: juridische veiligheid (asiel), maatschappelijke veiligheid (integratie) en internationale solidariteit. Het fundament waarop deze onderdelen rusten is draagvlak. Samen zijn dit de vier kernthema's van VluchtelingenWerk.

In ons werk staan de rechten, behoeften en capaciteiten van vluchtelingen centraal. Het politieke en maatschappelijke klimaat raakt steeds meer gepolariseerd en het eigenbelang viert vaak de boventoon. Wij moeten dan ook alles in het werk stellen om onze ambities te realiseren.

Strategieontwikkeling

VluchtelingenWerk werkt met een doelgroep die continu verandert in samenstelling en aantallen. Dat is afhankelijk van onder andere de veiligheidssituatie in de wereld. Daarnaast moeten we ons verhouden tot allerlei (internationale) veranderingen, bijvoorbeeld op het gebied van politiek of sentiment. Zo zien we dat het maatschappelijke en politieke sentiment over vluchtelingen afgelopen jaren is verhard. Andere externe ontwikkelingen die meespelen zijn verregaande digitalisering, een veranderende arbeidsmarkt en toenemende aandacht voor het klimaat en sociale ongelijkheid.

Externe ontwikkelingen die invloed hebben op onze organisatie zijn dus niet altijd te voorzien. We worden daardoor soms voor (veel en complexe) keuzes gesteld die we abrupt moeten maken. Het is daarom extra belangrijk dat we goed onderbouwen waarom we iets wel of niet doen, en hoe we mensen en middelen zo goed mogelijk inzetten. Om daar focus in aan te brengen, starten we in 2023 met de ontwikkeling van een geactualiseerde strategie. Dat doen we samen met interne en externe stakeholders. Deze strategie bevat het verhaal van VluchtelingenWerk: wie we zijn, waar we in geloven en waar we naar streven. Het biedt een stip op de horizon en geeft richting aan de komende periode 2024-2030. Binnen de strategie worden jaarlijks de prioriteiten en concrete resultaatsdoelstellingen bepaald en vertaald naar jaarplannen.

Doelstellingen en realisatie

Ons doel is en blijft het behartigen van de belangen van asielzoekers en vluchtelingen en hen begeleiden na hun aankomst in Nederland, tijdens de opvang en bij maatschappelijke participatie en integratie, zodat zij kunnen bouwen aan een zelfstandige toekomst. Dat doen we op basis van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, zowel in Nederland als daarbuiten, met name in Europa. We dragen bij aan de ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties en werken aan maatschappelijk verantwoord ondernemen.

In onze activiteiten staat het belang van de vluchteling centraal. Voor 2023 stelden we daarom de volgende doelstellingen:

Asielprocedure op tijd

Ons streven: 90% van de asielzoekers moet binnen drie maanden na aankomst weten of ze mogen blijven.

Opvang op maat

Ons streven: structurele, kleinschalige opvang in wijk en buurt, en tussenvoorzieningen voor statushouders.

Meedoen, liefst via werk

Ons streven: integratie vanaf de eerste dag, met zinvolle dagbesteding binnen twee weken na aankomst en binnen zes weken aan het werk.

Vraag centraal

Ons streven: een omslag maken van aanbodgericht naar vraaggestuurd werken.

Een stevige basis

Sinds 2022 is VluchtelingenWerk één landelijke, gefuseerde stichting. Om onze doelen nog beter te kunnen halen, werken we aan het verstevigen van de nieuwe, gezamenlijke basis en goed werkgeverschap. Daarom worden in 2023 verschillende processen verder op elkaar afgestemd en geoptimaliseerd.

Bij het realiseren van onze doelstellingen richten we ons op lobby, samenwerking en productontwikkeling. Dat doen we vanuit onze directies Dienstverlening (ten aanzien van asiel en integratie), Belangenbehartiging, Kennis en Ontwikkeling Dienstverlening (BKOD) en Bedrijfsvoering.

Begeleiding bij de asielprocedure

Tijdens de asielprocedure en ook daarna krijgen asielzoekers en vluchtelingen juridische ondersteuning van onze medewerkers en speciaal daarvoor getrainde vrijwilligers. Deze juridische ondersteuning wordt versterkt en aangevuld door verschillende projecten.

De asielprocedure in 2023 : wachttijden en (crisis)noodopvang

Ook in 2023 verblijven tienduizenden asielzoekers en vluchtelingen voor lange tijd in (crisis)noodopvanglocaties, terwijl lang verblijf in zo'n locatie schadelijk is, helemaal voor kinderen. We maken ons in 2023 dan ook grote zorgen om het welzijn van de bewoners. Onze vrijwilligers en medewerkers zetten alle zeilen bij om zo snel mogelijk in alle locaties aanwezig te zijn om de bewoners bij te staan. Daarnaast doen we onderzoek naar de leefomstandigheden in de locaties en geven we aanbevelingen voor verbetering. In 2023 blijven ook de wachttijden voor de asielprocedure en gezinshereniging erg lang. In november moet de IND nog ruim 70.000 asiel- en nareisaanvragen behandelen. Onze medewerkers en vrijwilligers krijgen veel vragen over de wachttijden, maar hebben zelf ook geen zicht op de duur of volgorde ervan. Het zorgt vaak voor onrust en extra onzekerheid onder bewoners.

In december blijken er toch weer te weinig slaapplekken te zijn op het aanmeldcentrum in Ter Apel, waardoor mensen in de wachtruimtes van de IND moeten overnachten. VluchtelingenWerk roept alle betrokken partijen op de handen ineen te slaan en het Rode Kruis zorgt voor aanvullende opvangplekken in tenten. Het interventieteam van VluchtelingenWerk is ter plekke aanwezig. Het team biedt dienstverlening 'vóór de poort' en is aanwezig in de wachtkamer van de IND om de mensen die er moeten overnachten te informeren en hun vragen te beantwoorden. Ook bieden we een luisterend oor.

Begeleiding en voorlichting bij de asielprocedure

We begeleiden bijna 73.000 asielzoekers door heel Nederland bij hun asielprocedure. We geven asielzoekers voorlichting over de procedure, zodat zij weten wat hun te wachten staat en met welke organisaties zij te maken krijgen. Ook analyseren onze vrijwilligers het vluchtverhaal en wonen ze in sommige gevallen de gehoren bij met de IND. Gedurende de ingewikkelde asielprocedure kunnen asielzoekers bij ons terecht met (juridische) vragen en bieden wij een luisterend oor.

Gezinshereniging

We bieden vluchtelingen ondersteuning bij de vaak ingewikkelde gezinsherenigingsprocedure, vanaf het moment van aanvraag tot aan de daadwerkelijke hereniging. We begeleiden onder andere bij het verzamelen en opsturen van benodigde documenten en onderhouden contact met de IND. In 2023 doen we bijna 4.000 nieuwe aanvragen voor gezinshereniging en ondersteunen we ook nog vele duizenden vluchtelingen met hun gezinsherenigingsproces dat al in voorgaande jaren is gestart. Pas wanneer vluchtelingen weer samen zijn met hun gezin kunnen zij écht beginnen aan hun integratie.

Extra aandacht voor kinderen in (crisis)noodopvang

In 2023 hebben we extra aandacht voor kinderen die opgroeien in (crisis)noodopvanglocaties. We zetten alle zeilen bij om op zoveel mogelijk locaties aanwezig te zijn met ons kinderproject Time4You. Kinderen en jongeren kunnen hier terecht voor informatie en een luisterend oor. De bijeenkomsten bieden hun houvast en iets om naar uit te kijken. Ook bevordert het project het zelfvertrouwen en de sociale vaardigheden. We passen het project, oorspronkelijk ontwikkeld voor reguliere opvanglocaties, aan op de situatie in de noodopvang. Zo is er meer aandacht voor afscheid nemen en omgaan met de vele verplaatsingen waar kinderen mee te maken krijgen. In de zomer organiseren we op verschillende noodopvanglocaties Kinderfestivals, waar ruim 1.700 kinderen even onbezorgd kunnen spelen. De festivals zijn hard nodig, omdat er op veel locaties weinig tot niets te doen is speciaal voor kinderen.

Activiteiten voor kinderen

Al meer dan dertig jaar organiseert VluchtelingenWerk **Kindervakantieweken** voor vluchtelingkinderen uit azc's of die al in een gemeente wonen. Er zijn vakanties voor alleen kinderen en voor eenoudergezinnen. Tijdens deze vakanties kunnen zij even onbezorgd spelen en ontsnappen aan hun zorgen. In 2023 genieten bijna 400 kinderen en soms ook hun ouders van een week vol sport, spel en plezier. Ook loopt het **muziekproject Samenspel**, waarbij kinderen van azc- en taalscholen tijdens muzieklessen oefenen voor een spetterend eindoptreden. De lessen bevorderen de taalvaardigheid en het zelfvertrouwen.

Toekomstoriëntatie en terugkeerbegeleiding

Asielzoekers die geen asielvergunning krijgen, hebben meestal tijd nodig om dit te verwerken. Goede begeleiding in de periode daarna is erg belangrijk. Counselors van ons project Toekomst Oriëntatie gaan in gesprek met hen om na te denken over de toekomst. Als mensen aangeven terug te willen keren naar hun land van herkomst kunnen we ze doorverwijzen naar ons project **Met Opgeheven Hoofd**. Terugkeer is een proces met emotionele en praktische belemmeringen. Vanuit het project is contact met partnerorganisaties in meer dan vijftig landen van herkomst die helpen bij de voorbereiding op vertrek en na aankomst bij de re-integratie in het land van herkomst. Zo werken we aan een waardige terugkeer met toekomstperspectief.

Begeleiding bij integratie, inburgering en werk

Wanneer vluchtelingen het azc verlaten en naar een woning verhuizen komt er ontzettend veel op hen af. Vaak hebben zij nog geen vangnet om op terug te vallen. Onze lokale vrijwilligers bieden essentiële maatschappelijke begeleiding bij het opbouwen van een nieuw, zelfstandig bestaan waaraan vluchtelingen actief deelnemen.

Persoonlijke begeleiding

Wij bieden in 2023 in 215 gemeenten maatschappelijke begeleiding aan bijna 37.000 vluchtelingen. Lokale vrijwilligers ondersteunen vluchtelingen met praktische zaken zoals een (zorg)verzekering en een energiecontract afsluiten. Samen met de maatschappelijk begeleider vindt de vluchteling de weg in zijn nieuwe woonplaats en in de Nederlandse samenleving. Ook wordt veel aandacht besteed aan het vergroten van het sociale netwerk en de zelfredzaamheid van vluchtelingen, zodat zij sneller zelfstandig kunnen werken aan hun nieuwe toekomst. We kijken hoe een vluchteling stappen richting zelfredzaamheid kan zetten op alle leefgebieden (zoals wonen, leren en sociaal netwerk) en we maken samen een persoonlijk plan om te waarborgen dat het iemand ook daadwerkelijk lukt die stappen te zetten.

De maatschappelijke begeleiding wordt ondersteund en versterkt door verschillende lokale en landelijke producten, gericht op specifieke onderwerpen of doelgroepen. Denk aan [budgetcoaching](#), [ouderschapsondersteuning](#) en [mentale gezondheid](#). De meeste producten hebben een preventieve insteek, waardoor we problemen die de integratie belemmeren zoveel mogelijk kunnen voorkomen. We zoeken zowel landelijk als lokaal de samenwerking op met betrokken organisaties, zoals de GGD, wooncorporaties, scholen (met schakelklassen), buurthuizen en werkgevers.

RefugeeHelp

Op het digitale [platform RefugeeHelp](#) vinden vluchtelingen belangrijke informatie in hun eigen taal, bijvoorbeeld over de asielprocedure, het leven in de opvang, gezinshereniging, inburgering, leven in Nederland (werken, wonen en onderwijs), gezondheid en ook terugkeer. Daarnaast biedt het platform toegang tot digitale dienstverlening, zoals digitale spreekuren voor Oekraïense vluchtelingen.

Bij de ontwikkeling van het platform en de content laten we ons leiden door behoefteonderzoek bij vluchtelingen. De website voorziet zo in de informatiebehoefte en helpt vluchtelingen om regie te nemen over hun eigen proces en zo snel mogelijk hun weg te vinden in Nederland. RefugeeHelp is destijds gestart voor Oekraïense vluchtelingen en in maart 2023 uitgebreid voor alle vluchtelingen in Nederland. Sindsdien is het aantal bezoekers per maand verdubbeld naar ruim 50.000. Iets meer dan de helft van de bezoekers komt voor het Oekraïense gedeelte.

In september 2023 lanceren we aanvullend RefugeeHelpArabic, als onderdeel van RefugeeHelp Community Management. Via sociale media vergroten we ons bereik onder de doelgroep en de betrokkenheid van vluchtelingen bij RefugeeHelp. Rondom de Tweede Kamerverkiezingen houden we een **informatiecampagne** om het politieke bewustzijn van vluchtelingen die in hun herkomstland weinig of andere ervaringen hebben met democratie te vergroten. Met de campagne bereiken we meer dan 400.000 Arabischspreekende mensen.

Inburgering

Onder de Wet inburgering 2021 moeten vluchtelingen tot op een bepaald niveau de Nederlandse taal leren. Ter voorbereiding op het inburgeringsexamen bieden we inburgeringscursussen aan. Deze worden gegeven door NT2-docenten, ondersteund door vrijwillige klassenassistenten. Na een intensieve lesfase start de duale fase waarin cursisten toewerken naar het hoogst haalbare niveau en de gemeenten zorgen voor een (vrijwillige) werkplek waar de cursist de taal in de praktijk kan brengen. In 2023 starten bijna 500 nieuwe vluchtelingen met dit inburgeringstraject bij VluchtelingenWerk. Waar mogelijk koppelen we cursisten aan een vrijwillige praktijk- of taalcoach met wie zij samen, buiten de lessen om, aan de slag gaan. Ze gaan eropuit om de taal te leren of kennis te maken met maatschappelijke organisaties en voorzieningen in de buurt. Als cursisten problemen hebben die de inburgering belemmeren, kunnen we laagdrempelig doorverwijzen naar onze maatschappelijke of juridische begeleiders.

Werk en participatie

Een baan zorgt ervoor dat vluchtelingen kunnen bouwen aan een zelfstandige toekomst en versnelt de integratie. Daarom zetten we ons in om de kansen van vluchtelingen op de arbeidsmarkt te vergroten, bemiddelen we tussen werkgevers en vluchtelingen en proberen we belemmeringen weg te nemen. Dan doen we onder andere met ons **banenplatform RefugeeWork**, waarmee we vluchtelingen en werkgevers aan elkaar koppelen.

Ook blijven we ons inzetten voor een makkelijkere aanloop naar de arbeidsmarkt, bijvoorbeeld door te zorgen dat asielzoekers op tijd een bsn-nummer krijgen – een belangrijke voorwaarde om te mogen werken en salaris te ontvangen. Nu gelden er lange wachttijden voor een bsn-nummer. Daarnaast nemen we deel aan de werkgroep VIA (Voor een Inclusieve Arbeidsmarkt) van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

In 2023 bereiken we een doorbraak als de rechter besluit dat **asielzoekers langer dan 24 weken per jaar mogen werken**. We hebben lang gepleit voor het schrappen van deze '24-wekeneis' en steunen in 2023 vanuit ons project Strategisch Procederen een rechtszaak van de Nigeriaanse Elvis, die door de maatregel zijn contract dreigde te verliezen. Met het schrappen van de maatregel is een belangrijke belemmering weggenomen voor asielzoekers die willen werken en werkgevers die een asielzoeker in dienst willen nemen.

Aan de slag

Anna en vier andere Oekraïense vluchtelingen vonden een baan bij Rokerij Smoking in Enkhuizen. Arbeidsbemiddelaar Serdal Gökmen van VluchtelingenWerk organiseerde deze samenwerking. 'Dit bedrijf laat zien dat taal geen struikelblok hoeft te zijn.'

Traject Participatieverklaring

Zo'n 7.250 cursisten ronden bij ons in 2023 de training af ter voorbereiding op het tekenen van de verplichte participatieverklaring. Tijdens deze workshops verkennen deelnemers met elkaar de betekenis van termen als vrijheid, gelijkwaardigheid, solidariteit en democratie en onderzoeken ze gezamenlijk hoe zij zelf kunnen bijdragen aan de samenleving.

Steun aan Oekraïense vluchtelingen

Ook in 2023 houdt de oorlog in Oekraïne onverminderd aan en verblijven 110.000 Oekraïense vluchtelingen onder de Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB) in Nederland. Wij bieden deze groep vluchtelingen ondersteuning vanuit het in 2022 opgerichte programmateam Oekraïne. Dat doen we met behulp van financiering van het ministerie van Justitie en Veiligheid.

Online en offline informatie

We onderzoeken in 2023 opnieuw de (informatie)behoeften van deze groep vluchtelingen en bieden online en offline begeleiding. Via het [digitale platform RefugeeHelp](#) wordt 80% van alle Oekraïense vluchtelingen in Nederland bereikt. Zij kunnen ook terecht bij onder meer onze wekelijkse inloopsprekuren door het hele land, een digitale en telefonische hotline, webinars en via Telegram en WhatsApp. In 2023 komen veel vragen binnen over werk, de taal leren en zaken als mentaal welzijn, toeslagen en school.

Participatie en werk

In 2023 hebben we veel aandacht voor participatie van Oekraïense vluchtelingen en proberen we drempels die participatie belemmeren weg te nemen. Al bestaande projecten van VluchtelingenWerk die hieraan bijdragen, zoals ouderschapsondersteuning, taalcoaching en Mindfit, passen we aan naar de behoeften van Oekraïners. Ook begeleiden we naar werk en bemiddelen we tussen werkgevers en vluchtelingen. In 2023 helpen we [zo'n 400 Oekraïners](#) bij het vinden van en zoeken naar werk.

Inzet voor een goed beleid

We zorgen voor meer **psychologische ondersteuning** voor Oekraïense vluchtelingen. Ook pleiten we voor goede tolkenvoorziening, toegang tot en recht op toeslagen, rechten rondom werk in loondienst en als zelfstandige. In 2023 is er veel onduidelijk over de (verblijfs)rechten van mensen die uit Oekraïne zijn gevlucht maar niet de Oekraïense nationaliteit hebben. We **roepen op tot duidelijkheid** voor deze 'derdelanders'. Ook brengen we vluchtelingen, medewerkers, vrijwilligers, partnerorganisaties en gemeenten op de hoogte van de laatste ontwikkelingen en regelgeving.

Opkomen voor vluchtelingen

Door overleg met het ministerie en uitvoeringsorganisaties, lobbyen bij het parlement, juridische procedures, onderzoek, contacten met de media en via het mobiliseren van onze achterban komen we op voor de collectieve belangen van asielzoekers en vluchtelingen.

Het politieke klimaat in 2023 | Een verhit debat

In 2023 blijft het gebrek aan opvangplekken en de (crisis)noodopvang het nieuws bepalen. De spreidingswet zou een uitweg moeten bieden en is onderwerp van hevig politiek debat. Migratie, het gebrek aan grip en de noodzaak om de komst van asielzoekers te beperken, staan hoog op de politieke agenda. In juli valt het kabinet onverwacht over dit thema, waarbij getallen en onterechte aannames (met name 'nareis op nareis') de toon zetten. In de daaropvolgende verkiezingstijd onderscheiden we feiten van fabels op onze socialemediakanalen.

De verkiezingsuitslag eind november, waarin rechtse partijen ongekeerde winst boeken, doen vrezen voor verdere aanscherping van maatregelen die de bescherming en de positie van vluchtelingen raken. Ondanks alle politieke strijd wordt de spreidingswet in oktober in de Tweede Kamer aangenomen. Dit biedt op termijn kansen voor een menswaardiger opvang van vluchtelingen en mogelijk ook voor een groter maatschappelijk draagvlak. Door de voortdurende oorlog in Oekraïne verblijven er eind 2023 meer dan 100.000 Oekraïense vluchtelingen in Nederland. We pleiten voor meer duidelijkheid over hun verblijfssituatie en langetermijnperspectief.

Beleidsbeïnvloeding

Onze beleidsmedewerkers zetten zich voor en achter de schermen in voor een beter vluchtelingenbeleid. Het beïnvloeden van beleid is een zaak van de lange adem. Regelmatig lukt het om veranderingen te bewerkstelligen en onderwerpen hoog op de politieke agenda te krijgen.

Mede op ons aandringen vinden de volgende verbeteringen plaats:

- Na onze oproep worden gezinsherenigingsaanvragen van **vluchtelingen uit Gaza** die in Nederland zijn, versneld. Daardoor kunnen familieleden die groot gevaar lopen door de oorlog in Gaza in veiligheid worden gebracht.

-
- Na intensief overleg met de Dienst Toeslagen is het voor vluchtelingen weer gemakkelijker om toeslagen snel aan te vragen en te ontvangen. Door een systeemwijziging bij de Dienst Toeslagen was dit onbedoeld ingewikkeld geworden en kwamen vluchtelingen in financiële problemen.

-
- In 2023 ziet het COA eindelijk **toekomst** in kleinschalige opvang. We hebben hier **lang voor gepleit**, ook samen met organisaties als UNHCR, het Rode Kruis en de VNG. Ook zitten we in de werkgroep Kleinschalige Opvang, geleid door het ministerie van J&V.

En we zetten in 2023 (opnieuw) de volgende onderwerpen op de politieke agenda:

Wachttijden asiel en nareis

Net als het jaar ervoor benadrukken we bij de politiek de noodzaak van structurele financiering, versnelling en voldoende buffercapaciteit bij de IND om een einde te maken aan de wachttijden. Ook zijn we doorlopend in gesprek met de IND over betere communicatie en verwachtingsmanagement rondom de wachttijden. Verder vragen we aandacht voor de schrijnende gevolgen van de wachttijden, specifiek voor alleenreizende minderjarige asielzoekers (amv'ers) en pleiten we voor en denken we mee over de versnelling voor specifieke kansrijke groepen.

Menselijke maat

Met ons onderzoek Wegkijken en vooruitschuiven vragen we aandacht voor de menselijke maat in het asielbeleid en doen we aanbevelingen, zoals het beter onderzoeken van vluchtverhalen van asielzoekers, een duidelijkere volgorde van het in behandeling nemen van asielaanvragen en beter onderzoek naar littekens en fysieke of psychische klachten van asielzoekers.

Opvangcrisis

In 2023 verblijven nog steeds tienduizenden asielzoekers in (crisis)noodopvanglocaties. Uit ons rapport Gevlucht en vergeten blijkt dat de leefomstandigheden er ernstig tekortschieten, ondanks het feit dat de rechter eerder vroeg om verbetering. We brengen de resultaten en onze aanbevelingen onder de aandacht van de media, politiek en betrokken organisaties. Ook pleiten we opnieuw voor de spreidingswet als langetermijnoplossing voor de opvangcrisis. Dat doen we in goed overleg met onder andere de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en het COA. Samen met de coalitie Werkgroep Kind in azc blijven we de positie van kinderen benadrukken. Nadat de spreidingswet wordt aangenomen in de Tweede Kamer zetten we onze lobby voort richting de Eerste Kamer.

Strategisch procederen

Wij zien in de praktijk wat de knelpunten zijn van het Nederlands asielbeleid. Om de situatie van groepen vluchtelingen te verbeteren, leggen we zorgvuldig geselecteerde zaken voor aan Nederlandse en Europese rechters. Dit noemen we 'strategisch procederen'. Onze Commissie Strategisch Procederen start en ondersteunt rechtszaken als daarmee een grote groep asielzoekers of vluchtelingen wordt geholpen, zoals bij het Europees Hof over het recht op bescherming op basis van de algemene veiligheidssituatie. In 2023 spelen ook onderstaande zaken. Daarnaast ondersteunen we verschillende partnerorganisaties in Europa en op Curaçao bij juridische procedures.

Minder belemmeringen op de arbeidsmarkt

Eind november oordeelt de Raad van State dat asielzoekers voortaan langer dan 24 weken per jaar mogen werken. Met de afschaffing van de 24-wekeneis is een van de belangrijkste belemmeringen voor asielzoekers om in Nederland te kunnen werken weggenomen. VluchtelingenWerk heeft deze rechtszaak vanuit de Commissie Strategisch Procederen intensief ondersteund en hier in 2023 [via politiek en media veelvuldig aandacht](#) voor gevraagd.

Geen onmogelijk eisen voor politiek vluchtelingen

Politiek vluchtelingen moeten weer de bescherming krijgen waar ze recht op hebben. De laatste jaren is dit haast onmogelijk omdat zij moeten bewijzen dat hun politieke voorkeur 'bijzonder belangrijk' is voor hun identiteit; iets wat in de praktijk niet te bewijzen valt. Met de Commissie Strategisch Procederen legden we de zaak voor aan het Europees Hof van Justitie. In september 2023 oordeelde het hof dat deze eis niet meer gesteld kan worden.

Begrip voor vluchtelingen

Met acties, media-inzet, campagnes, voorlichting en ontmoetingen vergroten we het draagvlak voor vluchtelingen in de samenleving. Want in een begripvolle samenleving kunnen zij gemakkelijker een nieuw leven opbouwen.

Waardevolle ontmoetingen

Waar ontmoetingen plaatsvinden, ontstaat begrip. Daarom stimuleren wij deze cruciale ontmoetingen tussen Nederlanders en vluchtelingen. We zoeken daarbij de verbinding met onder andere scholen, het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties.

Met onder andere de volgende projecten en evenementen zetten we in op ontmoetingen:

- Vrijwilligerskoppels (iemand met en iemand zonder vluchtelingenachtergrond) bezoeken scholen, bedrijven en organisaties om voorlichting te geven en het gesprek aan te gaan vanuit ons project **Bekend maakt Bemind**
-

- Nederlandse jongeren en jongeren met een vluchtelingachtergrond brengen we met elkaar in contact met ons project **Wake Up Your Mind!**
-

- Tijdens het ontmoetingsevenement **Bakkie Doen?** trakteren vluchtelingen voorbijgangers door heel Nederland op een kopje koffie én een goed gesprek

Kennis en draagvlak

In aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen lanceren we de digitale quiz **Feiten en Fabels** waar mensen hun kennis over vluchtelingen kunnen testen. Zo kunnen zij het gesprek over vluchtelingen voeren op basis van feiten in plaats van onderbuikgevoelens. Voor een groter bereik werken we samen met influencers en andere platforms, zoals De Speld en Loesje. Het hele jaar door publiceren we korte **informatieve video's** op onze website en socialemediakanalen over actuele vragen en onderwerpen. Daarmee vergroten we het draagvlak en begrip onder een breed publiek. Ook lokale beleidsmedewerkers en politici geven aan geregeld gebruik te maken van de toegankelijke en feitelijke informatie in de video's.

Feiten of fabels?

Zoveel mensen, zoveel meningen over vluchtelingen. In aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen roepen we mensen op hun **kennis over vluchtelingen te testen**, zodat zij hun mening op feiten kunnen baseren en niet op fabels. Zo'n **10.500** mensen doen de test.

Begrip en solidariteit

Waarom moeten mensen eigenlijk vluchten? Op die vraag geven vluchtelingen als **Maimona** en Hanna zelf antwoord tijdens een speciale najaarscampagne. Met de campagne roepen we op om solidariteit te hebben met mensen die moeten vluchten en vragen we om een gift om ons werk voor vluchtelingen te steunen. Ook voeren we in 2023 een actie zodat we de **steun aan vluchtelingkinderen in noodopvanglocaties** kunnen uitbreiden.

Een sterk geluid

Via onze socialemediakanalen delen we verhalen van vluchtelingen, feitelijke informatie en actuele ontwikkelingen. Als het nodig is, roepen we onze volgers op om in actie te komen en hun stem te laten horen, bijvoorbeeld door een petitie te tekenen. Zo maken we het draagvlak voor vluchtelingen zichtbaar en laten we een sterk geluid horen.

Het aantal volgers groeit
van 10.500 in 2022 naar
14100 in 2023

Het aantal volgers groeit
van 45.6000 in 2022 naar
56000 in 2023

Het aantal volgers groeit
van 66.000 in 2022 naar
68000 in 2023

Het aantal volgers daalt van 18.300 in 2022 naar **18100** in 2023

Het aantal volgers groeit van 4.850 in 2022 naar **5500** in 2023

Kennis delen en kennisontwikkeling

We delen onze kennis, expertise en ervaring intern en extern om de dienstverlening aan vluchtelingen te verbeteren.

VluchtelingenWerk Academie

Vanuit de VluchtelingenWerk Academie verzorgen we (digitale en fysieke) trainingen, cursussen en verdiepende themadagen voor medewerkers en vrijwilligers. Er is aanbod om kennis over te dragen (denk aan onderwerpen als de asielprocedure, gezinshereniging en herkomstlanden) maar ook om vaardigheden te trainen (zoals cultuursensitief werken).

De Academie heeft ook een signalerende en verbindende functie, van medewerkers en vrijwilligers naar de organisatie en vice versa. Ook externe organisaties, zoals gemeenten, kunnen cursussen en workshops inzetten.

Juridische Helpdesk

Vrijwilligers, medewerkers en asieladvocaten kunnen terecht bij de experts van de Juridische Helpdesk met vragen over de asielprocedure, landeninformatie en integratie. In 2023 beantwoorden onze experts ruim **6.750 vragen**. Veel vragen gaan over:

- De asiel- en Dublinprocedure
- Gezinshereniging
- De situatie in herkomstlanden

De experts van de Helpdesk dragen vaak juridische argumenten en landeninformatie aan om in te brengen bij de rechtbank na een eerste afwijzing van de IND. Regelmatig krijgen vluchtelingen daarna alsnog een asielvergunning, omdat een asielaanvraag dan beter onderbouwd kan worden. Daarnaast signaleren de experts van de Helpdesk aandachtspunten in beleid, die naar uitvoeringsorganisaties of de politiek doorgezet kunnen worden. In 2023 zijn dat bijvoorbeeld specifieke knelpunten rondom de wachttijden en achterstanden van de IND. Ook geeft de Helpdesk advies in een aantal baanbrekende uitspraken, zoals de uitspraak over de nareismaatregel en over pushbacks in andere lidstaten.

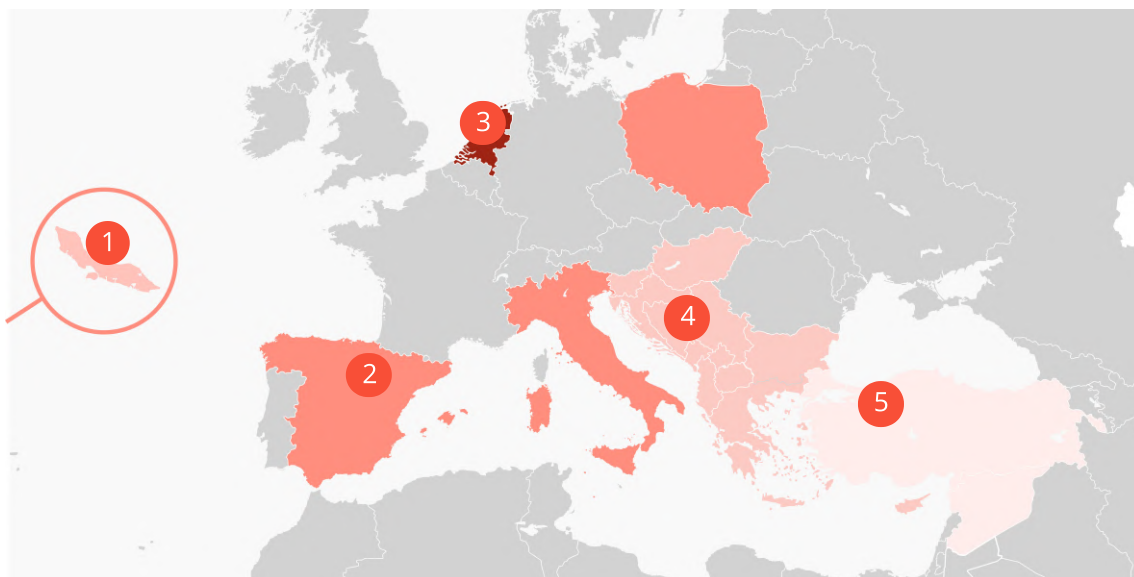
Informatiebijeenkomsten

We verzorgen door het jaar diverse (online en fysieke) informatiebijeenkomsten voor onze medewerkers. Aan bod komen actuele ontwikkelingen en meer inhoudelijke thema's of nieuwe wetgeving. Zo blijven medewerkers op de hoogte. Tegelijkertijd zijn deze bijeenkomsten onderlinge ontmoetingsmomenten.

Ons werk internationaal

Vluchtelingen stuiten bij de grenzen van Europa te vaak op een onmenselijke behandeling. Gesloten grenzen, grensgeweld en pushbacks zijn aan de orde van de dag. Organisaties die hulp bieden staan onder (soms zeer zware) druk. Daarom zet VluchtelingenWerk zich ook internationaal in voor de opvang, bescherming en integratie van vluchtelingen.

In 2023 ondersteunen we 26 organisaties in 12 landen om vluchtelingen aan de grenzen van Europa en op Curaçao bij te staan. Zij maken het verschil voor vluchtelingen, asielzoekers en hulpverleners.

1 Uit de cel

Mede dankzij onze steun geeft **Human Rights Defense Curaçao** ook in 2023 honderden – vooral Venezolaanse – vluchtelingen op het eiland juridisch advies en voorlichting. Ook zorgen zij dat tientallen vluchtelingen uit detentie komen en hun asielprocedure in vrijheid kunnen afwachten en dat kinderen met hun ouders worden herenigd.

3

Solidariteit in Europa

Om te laten zien dat er **overall in Europa** mensen solidair zijn met vluchtelingen, starten we in 2023 met vluchtelingenorganisaties uit elf landen de petitie **Give solidarity a chance**. Ruim 40.000 mensen ondertekenen de petitie en roepen zo op tot een humaan asielsebeleid in Europa en een eerlijke verdeling van vluchtelingen.

5

Verwoestende aardbeving

De **verwoestende aardbeving** in **Zuid-Turkije en Noord-Syrië** trekt een loodzware wissel op het leven van miljoenen Syrische vluchtelingen, die met steeds meer discriminatie en xenofobie te maken krijgen. We ondersteunen twee Turkse organisaties die vluchtelingen bijstaan, ook in het aardbevingsgebied, om hun capaciteit op te schalen.

2 Mentale en praktische steun

Vanuit het **Step-Up fonds** steunen we in 2023 (wederom) lokale organisaties in hun werk, bijvoorbeeld bij het in kaart brengen van mensenrechtenschendingen aan de **Spaanse grens**, het opzetten van hulppunten voor vluchtelingen in **Italië** en programma's voor mentale gezondheid van medewerkers in **Polen en Griekenland** die vluchtelingen ondersteunen onder erbarmelijke omstandigheden.

4

Grensgeweld

We ondersteunen partnerorganisaties in **Hongarije, Kroatië, Griekenland en de Balkan** in hun strijd tegen het gewelddadig terugduwen van vluchtelingen aan de grens. We helpen hen om de 'pushbacks' aan het licht te brengen en om juridische procedures te voeren tegen de verantwoordelijke autoriteiten.

Migranten en vluchtelingen in Europa in 2023 | Roep om solidariteit en verantwoordelijkheid

In 2023 sluit de EU een [deal met Tunesië](#) over het tegenhouden van vluchtelingen en migranten die naar Europa willen reizen. Het is een nieuwe stap om de verantwoordelijkheid om vluchtelingen te beschermen af te schuiven op landen buiten Europa. Ook in het EU-migratiepact dat eind 2023 wordt gesloten, is er een schrijnend gebrek aan solidariteit. Ondertussen zien we elke dag de gevolgen van het Europese grensbeleid. Ook in 2023 sterven duizenden mensen onderweg naar Europa en Nederland. Mensen die de levensgevaarlijke route overleven komen uitgeput en getraumatiseerd aan, soms met littekens die ze tijdens de reis hebben opgelopen. Bovendien wordt het werk van hulporganisaties aan de grenzen van Europa steeds moeilijker gemaakt en steeds meer gecriminaliseerd.

Daarom zet VluchtelingenWerk zich ook internationaal in voor vluchtelingen, samen met onze koepelorganisatie in Brussel, de European Council for Refugees and Exiles (ECRE), en tientallen partnerorganisaties in heel Europa en op Curaçao. We trekken samen op in de lobby, ondersteunen lokale partnerorganisaties en we gaan op werkbezoeken om kennis en ervaring te delen. Zo [horen we in Spanje over de pushbacks](#) en hoe vluchtelingen en hulporganisaties onterecht worden beschuldigd van mensensmokkel.

Organisatiestructuur & sturing

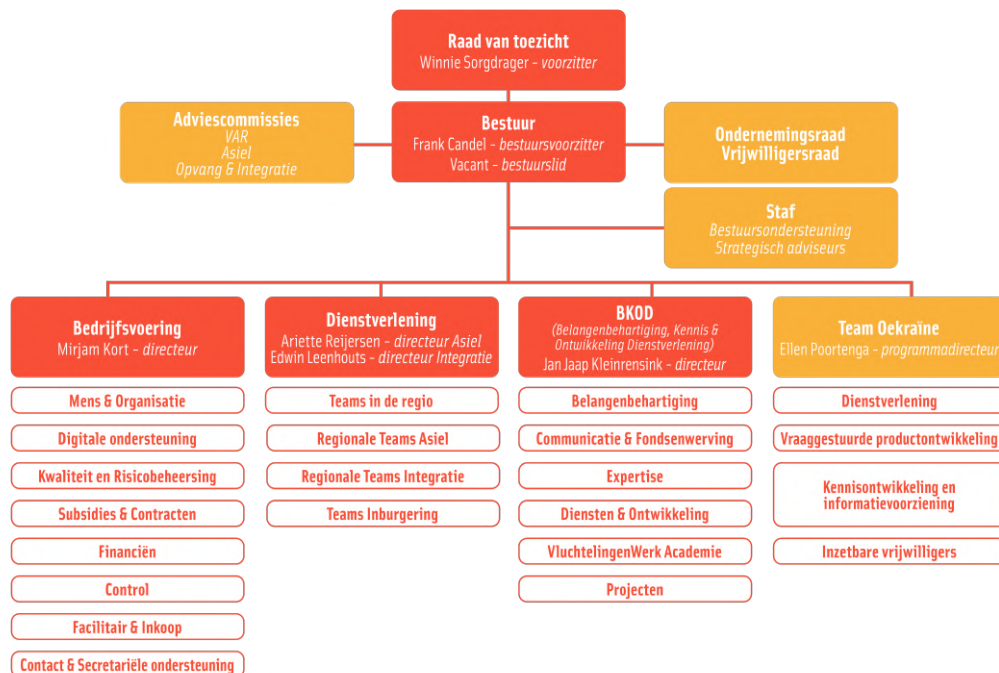
Vele ontwikkelingen en factoren raken aan VluchtelingenWerk als organisatie. Het externe krachtenveld wordt onder meer gevormd door de toe- of afname van de komst van asielzoekers en vluchtelingen, het beleid van de overheid en het publieke sentiment. De externe omgeving is dan ook dynamisch en dat stelt eisen aan de organisatie en de (be)sturing daarvan.

Organisatiestructuur

VluchtelingenWerk heeft een tweehoofdig collegiaal bestuur, dat samen met de vier directeuren de besluitvormende directieraad vormt. De governance bestaat verder uit een raad van toezicht en een ondernemingsraad. Inhoudelijke inbreng vanuit de verschillende doelgroepen komt vanuit de vrijwilligersraad en drie adviescommissies. We hanteren als governancecode de SBF-code Goed Bestuur en onderhouden zorgvuldig contact met al onze belanghebbenden.

Stichting VluchtelingenWerk Nederland

Vanaf 1 januari 2022 is er een landelijke Stichting VluchtelingenWerk Nederland, gefuseerd uit vijf voormalige regionale stichtingen met het toenmalige landelijke bureau.

Bestuur

Het bestuur bestaat uit een voorzitter en een bestuurslid. Het bestuur bepaalt het beleid voor de stichting, stelt de financiële richtlijnen vast en draagt de gezamenlijke eindverantwoordelijkheid voor de dagelijkse leiding. Binnen de raad van bestuur zijn de inhoudelijke portefeuilles verdeeld naar onder meer asiel, integratie, belangenbehartiging, bedrijfsvoering, vrijwilligers en internationaal.

Frank Candel

Periode 1 januari 2023 t/m 31 december 2023

Functie Bestuursvoorzitter

Nevenfuncties

Bestuur Stichting Helden van de Wil

Bestuur Stichting Arnhem Arts Ambassadors
(niet actief, eindigt in 2024)

Raad van toezicht Stichting Museum Arnhem
(beëindigd in 2023)

Mirjam Huisman

Periode 1 januari 2023 t/m 30 november 2023

Functie Bestuurslid

Nevenfunctie

DGA Breakfree BV

Eind 2023 neemt bestuurder Mirjam Huisman afscheid van onze organisatie. In 2024 besluit de raad van toezicht over de invulling van het bestuur.

Bezoldiging raad van bestuur

De arbeidsvoorwaarden van het bestuur worden bepaald door de raad van toezicht. Hierbij gelden de cao Sociaal Werk, de Adviesregeling Beloning van Goede Doelen Nederland en de Wet normering topinkomens (WNT). In 2023 is een indexering toegepast van 2,5%.

Raad van toezicht

De raad houdt toezicht op het beleid van het bestuur en de algemene gang van zaken in de stichting. Ze fungeert voor het bestuur ook als werkgever en klankbord. De toezichthouders worden benoemd voor een termijn van vier jaar, met de mogelijkheid tot herbenoeming voor nog vier jaar. Per ingangsdatum van de fusie is opnieuw een rooster van aftreden opgesteld, met enkele aangepaste termijnen om geleidelijk vertrek en daarmee continuïteit te waarborgen. VluchtelingenWerk is lid van de stichting ITGD (Intern Toezicht Goede Doelen), ter ondersteuning en professionalisering van het toezicht.

Vergoeding raad van toezicht

De leden van de raad van toezicht ontvangen voor hun werkzaamheden per jaar de maximale forfaitaire onkostenvergoeding voor vrijwilligers. Voor 2023 is dit 1.900 euro.

Onze raad van toezicht bestaat in 2023 uit de volgende zeven leden:

Winnie Sorgdrager

Functie

- Voorzitter van de raad van toezicht
- Remuneratiecommissie

Benoemingstermijn

- Aangetreden: 1 juli 2018
- Einde eerste termijn: 30 juni 2022
- Einde termijn: juli 2026

Hoofd- en nevenfuncties

- Nevenfuncties
 - Voorzitter NR Governance Kenniscentrum
 - Voorzitter raad van toezicht Groninger Forum
 - Voorzitter raad van toezicht Willem II cultuurcluster Den Bosch
 - Voorzitter onderzoekscommissie wapeninzet Hawija 20915
 - Voorzitter commissie van onderzoek College Rechten van de Mens

Ton Coenen

Functie

- Vicevoorzitter van de raad van toezicht

Benoemingstermijn

- Aangetreden: 1 juli 2017
- Einde eerste termijn: 30 juni 2021, verlengd t/m 31 december 2021
- Einde termijn: december 2025

Hoofd- en nevenfuncties

- Hoofdfunctie
 - Algemeen directeur GGD-GHOR

Judith Schulp

Functie

- Lid raad van toezicht

Benoemingstermijn

- Aangetreden: 15 februari 2017
- Einde eerste termijn: 14 februari 2021
- Einde termijn: januari 2025

Hoofd- en nevenfuncties

- Hoofdfunctie
 - Advocaat, partner bij Lexence advocaten & notarissen
- Nevenfuncties
 - Raadsbeheer – plaatsvervanger bij het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden
 - Lid van het College van Afgevaardigden van de Orde van Advocaten Amsterdam
 - Commissaris van Koninklijk Theater Carré
 - Lid Raad van Commissarissen Akzo Nobel Nederland N.V. (sinds 1 september 2021)

Keyvan Shahbazi

Functie

- Lid raad van toezicht

Benoemingstermijn

- Aangetreden: 15 februari 2017
- Einde eerste termijn: 14 februari 2021
- Einde termijn: februari 2025, verlengd tot december 2025

Hoofd- en nevenfuncties

- Hoofdfunctie
 - Cultureel psycholoog, werkzaam bij het ministerie van Financiën
- Nevenfunctie
 - Lid PEN Nederland

Maarten Stuker

Functie

- Lid raad van toezicht
- Remuneratiecommissie

Benoemingstermijn

- Aangetreden: 1 januari 2017
- Einde eerste termijn: januari 2021
- Einde termijn: januari 2025

Hoofd- en nevenfuncties

- Hoofdfunctie
 - Eigenaar Stuker Coaching & Advies
- Nevenfunctie
 - Lid adviesraad Proscoop

Remco Bervoets

Functie

- Lid raad van toezicht
- Voorzitter van de Auditcommissie

Benoemingstermijn

- Aangetreden: 1 januari 2020
- Einde eerste termijn: januari 2024
- Einde termijn: januari 2028

Hoofd- en nevenfuncties

- Hoofdfunctie
 - Cazul – Management Consulting / Eigenaar, bestuursadviseur
- Nevenfuncties
 - Atlant / Lid raad van toezicht
 - Stichting Spine & Joint
 - Centre / Voorzitter raad van toezicht
 - Stichting Roset / Lid raad van toezicht

Sander van 't Foort

Functie

- Lid raad van toezicht
- Lid van de Auditcommissie

Benoemingstermijn

- Aangetreden: 11 december 2019
- Einde eerste termijn: december 2023
- Einde termijn: december 2027

Hoofd- en nevenfuncties

- Hoofdfunctie
 - Manager Wonen, Thius
- Nevenfuncties
 - Lid ledenraad Achmea
 - Vakcoördinator en docent bestuursrecht aan Nyenrode Business Universiteit
 - Raadslid gemeente Renswoude
 - Penningmeester Worldconnectors (tot februari 2023)
 - Secretaris Aiquity (tot februari 2023)
 - Lid raad van toezicht van het Nederlands Platform voor Burgerinitiatieven en Overheidsbeleid (NPBO)

Sturing

De missie, visie en strategie van VluchtelingenWerk zijn leidend voor onze organisatieprincipes. De vluchteling staat daarin centraal. Voor de (cyclische) sturing op onze doelstellingen hanteren we **vier hoofdprincipes**.

We sturen op het behalen van **concrete resultaten voor vluchtelingen**, op een wendbare organisatie om (snel) in te kunnen spelen op de ontwikkelingen in de maatschappij die van invloed (kunnen) zijn op de vluchteling. We zijn een lerende organisatie die continu wil verbeteren omdat de vluchteling daar baat bij heeft en onze omgeving daarom vraagt. We faciliteren onze medewerkers, die met passie werken voor de vluchteling en daarmee het verschil maken. In 2023 maken we een start met **jaarplannen op organisatie- en directieniveau**. Dit zullen we verder ontwikkelen naar alle afdelingen. De voortgang op de doelstellingen en bereikte resultaten monitoren we volgens een planning- en controlcyclus met management- en controlgesprekken, en tertaalrapportages aan bestuur en raad van toezicht. In 2023 herijken we het **strategisch financieel beleid** en stellen we het opnieuw vast. Ook ontwikkelen we het **integraal risicomanagementbeleid**.

Onze stakeholders

We werken nauw samen met al onze belanghebbenden. We betrekken hen op een passende wijze bij onze organisatie. Dat gaat van noodzakelijk contact met leveranciers, het inzetten van verschillende netwerken in binnen- en buitenland tot intensieve persoonlijke begeleiding aan vluchtelingen. Daarnaast houden we de vrijwilligers, medewerkers, samenwerkingspartners en afnemers van onze expertise via online en offline kanalen op de hoogte van de laatste ontwikkelingen. Een belangrijke manier van contact met hen is via deskundigheidsbevordering door opleidingsprogramma's en kennismiddagen.

Onze belanghebbenden zijn

- *Vluchtelingen*
De asielzoekers, vluchtelingen en ontheemden die wij bijstaan.
- *Medewerkers*
Onze betaalde medewerkers, vrijwilligers en stagiairs.
- *Donateurs*
Particulieren of instellingen die een financiële bijdragen leveren aan ons werk.
- *Financiers en opdrachtgevers*
Organisaties die ons betalen of subsidie verstrekken voor het uitvoeren van een taak of project.
- *Samenwerkingspartners*
Nationale en lokale (maatschappelijke) organisaties die zich samen met ons inzetten voor vluchtelingen.
- *Fondsen*
Fondsen die ons werk mede mogelijk maken.
- *Afnemers expertise*

Interne expertise

Professionals die gebruikmaken van onze betaalde en onbetaalde informatie om zich in te zetten voor vluchtelingen.

- *Leveranciers*

Onze leveranciers van producten, goederen en diensten.

- *Overheid*

Overheidsorganisaties waarmee wij te maken krijgen in ons werk, in de vorm van opdrachtgever, samenwerkingspartner of vanuit onze rol als belangenbehartiger.

Medezeggenschap en advies

Onze centrale ondernemingsraad behartigt de belangen van alle betaalde medewerkers en denkt mee en adviseert over bedrijfseconomische en sociale onderwerpen. Daarnaast adviseren de vrijwilligersraad en drie commissies van interne en externe (ervarings)deskundigen gevraagd en ongevraagd over actuele onderwerpen en standpunten.

Ondernemingsraad

De ondernemingsraad komt op voor de belangen van onze betaalde medewerkers, denkt mee over bedrijfseconomische en sociale onderwerpen en kan door advisering of instemming invloed hebben op de bedrijfsvoering. Ook kan de ondernemingsraad informatie opvragen, knelpunten signaleren, zijn mening geven over prioritering van onderwerpen en meepraten over beleidsonderwerpen. De ondernemingsraad heeft een eigen functie in het interne toezicht via de in de Wet op de ondernemingsraden (WOR) neergelegde bepalingen. De ondernemingsraad wordt vroegtijdig betrokken bij beleidsontwikkeling door deelname in verschillende inhoudelijke werkgroepen.

Samenstelling

De ondernemingsraad van VluchtelingenWerk telt wettelijk dertien zetels welke worden gekozen uit de kiesgroepen Asiel (twee zetels), Integratie (zeven zetels), BKOD (twee zetels) en Bedrijfsvoering (twee zetels). Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter, de vicevoorzitter en de ambtelijk secretaris die de ondernemingsraad ondersteunt.

Gesprekspartner en vergadercyclus

De vaste gesprekspartner van de ondernemingsraad volgens de WOR is de bestuursvoorzitter. De meeste overleggen voert de raad met beide bestuurders. In 2023 zijn er acht overlegvergaderingen met de raad van bestuur en één met de raad van toezicht, zoals vooraf bepaald. Voorafgaand aan iedere vergadering met het bestuur is er een agendaoverleg met het dagelijks bestuur, waarin ook informeel actuele ontwikkelingen worden besproken.

Besproken onderwerpen

In 2023 bespreekt de ondernemingsraad onder meer: ICT-vernieuwing, de digitale roadmap, herziening van de topstructuur, harmonisatie personeelsregelingen, huisvesting, fysieke en sociale veiligheid, de begrotingscyclus en overgang naar één arbodienst. Ook agendeert de raad opnieuw werkdruk, werkstress en de waardering en facilitering van de medewerkers.

Instemming en advies

In 2023 stemt de ondernemingsraad in met:

- Overgang naar één arbodienst
- Werktijden Escalatieplan Noodopvang
- Harmonisatie personele regelingen en VOG-beleid
- Psychologische ondersteuning (Zaak Hermelink)
- Klachten- en klokkenluidersregeling

In 2023 geeft de ondernemingsraad advies over:

- Kaderbrief en begroting 2024
- Digitale dienstverlening
- Evaluatie inrichting topstructuur
- Samenwerking met Helden van de Wil t.b.v. RefugeeWork

Vrijwilligersraad

Vrijwilligers worden op alle niveaus betrokken: lokaal, regionaal en beleidsmatig. Ze delen kennis en ervaring met elkaar en met het management en het bestuur, waardoor een waardevolle dialoog ontstaat. Het doel van de vrijwilligersraad is om de ervaringen van alle vrijwilligers te vertolken en te vertegenwoordigen en het bestuur daarover te adviseren, met het belang van zowel vrijwilligers als de organisatie in gedachten. De leden komen uit het hele land.

In 2023 werkt de raad aan een stevigere basis. Zo doet de raad, in overleg met het bestuur, een aanzet voor een samenwerkingsovereenkomst met het bestuur. Daarin wordt onder meer de wijze van advisering van de vrijwilligersraad aan het bestuur vastgelegd. Verder ligt de raad in 2023 de nadruk op het strategisch vrijwilligersbeleid en communicatie: hoe kan de raad het beste communiceren met de eigen achterban, het bestuur en andere belanghebbenden om de bekendheid en impact van de raad te vergroten?

Daarnaast denkt de raad mee over zaken als:

- Huisvesting en sociale en fysieke veiligheid
- ICT en hybride werken
- Arbeidsparticipatie en inburgering
- Werkprocessen in de dienstverlening en integraal werken

Voor deze vier onderwerpen stelt de vrijwilligersraad in 2023 portefeuillehouders aan binnen de eigen raad.

Uitgebrachte adviezen

In 2023 geeft de vrijwilligersraad advies ten aanzien van:

- Knelpunten die vrijwilligers soms ervaren met het functioneren van de teamleider, de spilfunctie voor het werk van de vrijwilliger
- De ontwikkeling van strategisch vrijwilligersbeleid
- Sociale veiligheid

Deelname aan projectgroepen

Leden van de vrijwilligersraad zitten in de volgende projectgroepen:

- Strategisch vrijwilligersbeleid
- Sociale en fysieke veiligheid
- Huisvesting
- Arbeidsparticipatie
- Strategietraject

Vluchtelingenadviescommissie

Deze adviescommissie beoordeelt en adviseert vanuit eigen ervaring op zaken die relevant zijn voor vluchtelingen. De leden hebben een vluchtelingenachtergrond en zijn divers in leeftijd, achtergrond, land van herkomst en woonplaats. In 2023 bespreekt de raad volgende onderwerpen:

- Opvangtekort
- Vraaggestuurd werken
- Strategietraject
- Organisatie van de Vluchtelingenadviescommissie

Adviescommissie Opvang & Integratie

Deze adviescommissie adviseert bestuur en organisatie over beleidsmatige en strategische keuzes op het gebied van opvang en het maatschappelijk draagvlak. De leden zijn experts uit het werkveld en de wetenschap. In 2023 bespreekt de commissie de volgende onderwerpen:

- Integratieproces Syrische vluchtelingen
- Opvang en de fundamentele heroriëntatie van het asielstelsel
- Asielzoekers en werk (onder andere naar aanleiding van de Initiatiefnota 'Meedoen vanaf dag één')
- Eerste ervaringen met de Wet inburgering 2021
- Strategietraject
- Presentatie onderzoek situatie in de opvang
- Campagne verkiezingen
- Tweestatusstelsel

Adviescommissie Asiel

Deze adviescommissie adviseert bestuur en organisatie over beleidsmatige en strategische keuzes op het gebied van asiel en het maatschappelijk draagvlak. De leden zijn experts uit het (juridische) werkveld. In 2023 bespreekt de commissie de volgende onderwerpen:

- Achterstanden bij de IND
- Heroriëntatie asielstelsel
- Strategietraject VluchtelingenWerk
- Project Bespoediging Aanvragen Asiel
- Aangekondigde maatregel asielbeleid
- De behandeling van de spreidingswet in de Eerste Kamer
- Verkiezingen
- Beslistermijnen van de verschillende groepen
- Fundamentele heroriëntatie asiel

Samenstelling raden en commissies

Benieuwd naar welke personen zitting hebben in onze raden en commissies?
Download hieronder het volledige overzicht!

[Overzicht raden en commissies](#)

Procedures & beleid

Hulpverlening blijft het werk van mensen en er kunnen onbedoeld fouten worden gemaakt. Klachten pakken we zo snel mogelijk op en proberen we bij voorkeur via bemiddeling op te lossen. In deze rapportage zetten we de belangrijkste cijfers en ontwikkelingen uit 2023 op een rij.

Codes en richtlijnen

VluchtelingenWerk hanteert de volgende codes en richtlijnen:

- SBF-code voor Goed Bestuur
- Richtlijn RJ-650 en aanbeveling Toepassing Richtlijn 650 'kostentoerekening beheer en administratie'
- De normstellingen in de Erkenningsregeling Goede Doelen
- Regeling beloning directeurs van goede doelen
- Handreiking Financieel Beheer Goede Doelen
- Handreiking verwerking en waardering van nalatenschappen belast met (vrucht)gebruik

Meldingen en klachten

Op verschillende manieren zorgen we voor een nauwkeurige behandeling en afhandeling van meldingen en klachten.

Gedragscode

Wij willen onze cliënten en relaties zorgvuldig behandelen. Toch kunnen er onbedoeld fouten worden gemaakt. Om deze fouten zo goed mogelijk te herstellen hebben we een aantal codes en (klachten)regelingen:

- Gedragscode VluchtelingenWerk Nederland
- Klachtenreglement Stichting VluchtelingenWerk Nederland
- Klokkenluidersregeling
- Vertrouwenspersonen
- Privacyreglement VluchtelingenWerk Nederland
- Statuten CBF-erkenningspaspoort

Klachtenregeling

Via onze klachtenregeling worden klachten over VluchtelingenWerk, medewerkers en vrijwilligers voorgelegd aan de leidinggevende van de medewerker en ten slotte bij de directeur. Bij een klacht proberen we zo snel mogelijk over te gaan tot bemiddeling en spelen de klachtencoördinatoren en vertrouwenspersonen een belangrijke rol. Wanneer de klager niet tevreden is over de afhandeling verwijzen we door naar de onafhankelijke externe Klachtencommissie.

Aantal klachten en meldingen

In 2023 ontvangen we in totaal 110 meldingen, variërend van hulpvragen tot meldingen over de opvangomstandigheden en procedure. De helft (55) van deze meldingen zijn daadwerkelijk klachten. De meeste komen van cliënten en hun familieleden en gaan over hoe zij zijn behandeld en de dienstverlening ervaren. Andere klachten worden ingediend door medewerkers, vrijwilligers, stagiairs, donateurs en sollicitanten. Eén klacht gaat over ongewenst gedrag en wordt afgehandeld door een extern bureau. In 2023 doet niemand een melding onder de klokkenluidersregeling.

Het aantal klachten in 2023 is lager dan in 2022, toen we 75 klachten registreerden. We zien wel een stijging in meldingen van vluchtelingen en statushouders. Dit komt onder andere door de slechte en onzekere omstandigheden waarin zij verblijven in (crisis)noodopvanglocaties. Deze meldingen zijn dan meer een roep om hulp dan een directe klacht. Bovendien is er meer maatschappelijke aandacht voor het doen van meldingen, wat leidt tot een grotere bereidheid om melding te maken. Ook is de bekendheid van de klachtenregelingen toegenomen. Meldingen worden ook gebruikt om van te leren en processen in de uitvoering waar mogelijk te verbeteren.

Afhandeling

De meeste klachten worden opgelost via bemiddelende gesprekken. Slechts zes leiden tot een formele klachtenmelding voor een procedure bij de externe klachtencommissie. Eén daarvan kon worden afgehandeld met een schriftelijk advies, één is vanwege de aard van de klacht overgedragen aan een extern ter zake deskundig bureau. Twee klachten zijn behandeld in een hoorzitting waarna conform het reglement advies is uitgebracht aan het bestuur. Twee klachten zijn al gaande het proces alsnog niet doorgezet.

Integriteitsmeldpunt

Op het in 2022 geïntroduceerde integriteitsmeldpunt komen in 2023 veel e-mails binnen, maar de meeste hebben niet met integriteit te maken. Het zijn bijvoorbeeld vragen van vluchtelingen over hun asielprocedure. Zes mails zijn wel voor dit meldpunt bestemd. Het gaat om twee signalen vanuit sociale media, één van een externe partner en drie van collega's over het handelen van een andere collega. We volgen alle meldingen op. De meldingen zijn veelal individueel of incidenteel van aard en vormen geen aanleiding voor beleidsaanpassingen.

Toekomstplannen

We willen het verschil tussen de diverse meldpunten (ongewenst gedrag, klachten, klokkenluiden) verduidelijken, de processen aanscherpen en reglementen herschrijven. Op die manier is het voor indieners duidelijker waar ze moeten zijn en kunnen wij beter inzicht geven in de eventuele vervolgstappen. Daarom starten we in 2023 een traject, samen met het Nederlands Compliance Instituut. Het traject wordt in de loop van 2024 geïmplementeerd.

Veiligheid

De veiligheid van onze medewerkers en cliënten staat voorop en daar zetten we ons op verschillende manieren voor in.

Sociale veiligheid

In 2023 werken we aan een sterker integriteitsbeleid. Zo stellen we een beleid op rondom omgangsvormen en een klachtenregeling voor ongewenste omgangsvormen voor medewerkers, cliënten en externe relaties. Ook actualiseren we de gedragscode, de klokkenluidersregeling en de algemene klachtenregeling. Het beleid is vooral gericht op preventie, en vertegenwoordigers uit de hele organisatie denken mee. Er ligt een bewustwordingsplan om het beleid in 2024 te implementeren. Ook in 2023 verzorgen bedrijfsmaatschappelijk werkers psychische ondersteuning voor de vrijwillige en betaalde medewerkers, preventief of na een incident. We bieden extra steun naar aanleiding van situaties in Ter Apel en Gaza en merken dat er in de periode daarna meer gebruik van wordt gemaakt. We voeren in totaal 27 gesprekken. Daarnaast zoeken we proactief contact met (vrijwillige) medewerkers na een aangrijpend incident. Dit resulteert in 48 nazorggesprekken.

Fysieke veiligheid

In juli 2023 vindt een heftig incident plaats op een van de locaties van VluchtelingenWerk. Naar aanleiding daarvan start het project Veiligheid. Het project richt zich op de fysieke veiligheid voor medewerkers in alle locaties waar VluchtelingenWerk werkzaamheden verricht en vanuit het project bieden we aandacht voor zaken als nazorg, trainingen en een digitaal incidentenportaal. Dit wordt verder uitgebreid naar een structureel geharmoniseerd, professioneel, breedgedragen en effectief veiligheidsbeleid.

Informatieveiligheid en gegevensbescherming

Om de belangen van vluchtelingen te kunnen behartigen, is het noodzakelijk dat de juiste informatie altijd beschikbaar is en veilig is opgeslagen. We werken daarom volgens de internationaal erkende norm ISO 27001/27002 voor informatiebeveiliging. In 2023 vullen we het bijbehorende managementsysteem, waarmee we continu monitoren en bijstellen, verder aan. Ook stellen we criteria op om contracten met leveranciers en nieuwe informatiesystemen te beoordelen op informatiebeveiligingsaspecten. We starten met interne audits op bedrijfskritieke applicaties en externe partijen voeren pentesten uit. Naar aanleiding daarvan voeren we een aantal maatregelen in om de veiligheid van applicaties en gegevens verder te verbeteren.

Als organisatie gaan we naar een nieuwe ICT-omgeving. Dit biedt voordelen voor de informatiebeveiliging, maar we zijn ook alert op mogelijke risico's in deze periode. In de overgang naar de nieuwe omgeving voeren we onder andere een Data Protection Impact Assessment uit om de privacyrisico's in kaart te brengen. Gedurende de transitie treffen we de benodigde maatregelen, onder meer om de beschikbaarheid van informatie te waarborgen. Om de privacygovernance steviger in te bedden in de organisatie benoemen we binnen de verschillende directies privacyambassadeurs. In 2024 zullen we starten met een bewustwordingscampagne.

Risicobeleid

In 2023 zetten we de doorontwikkeling van het integraal risicomanagement voort. Mede op basis van een omgevingsanalyse inventariseren we jaarlijks de externe en interne risico's die een bedreiging kunnen vormen voor het realiseren van onze doelstellingen. Dit doen we door een herijking van de risicoanalyse van het voorgaande jaar, aangevuld met eventueel nieuw geïdentificeerde risico's die verbonden zijn aan de strategie, compliance en de (operationele) activiteiten van onze organisatie. Deze risicoanalyse wordt jaarlijks vastgesteld door het bestuur en ook besproken met de raad van toezicht.

Op basis van een inschatting van de impact en de kans dat het risico zich voordoet, worden de risico's gewogen. De impact is niet alleen gebaseerd op de financiële consequenties voor de organisatie, maar ook op onze reputatie.

Potentiële externe risicofactoren zijn onder andere het politieke klimaat en draagvlak in de samenleving, fluctuaties in de aantallen asielzoekers en dienstverlening en de woning- en arbeidsmarkt. Op de verschillende deelgebieden benoemen we intern risico-eigenaren en voeren we beheersmaatregelen in. Om de risico's te kunnen beheersen ontwikkelen we een cyclisch risicobeleid dat we monitoren als onderdeel van de periodieke gespreks- en rapportagemomenten in de planning- en controlcyclus.

Interne organisatie

Op het gebied van de interne organisatie vinden verschillende ontwikkelingen plaats.

ICT-ontwikkeling

In 2023 starten we met de vervanging en modernisering van het ICT-landschap van VluchtelingenWerk. Het ICT-netwerk op 300 locaties wordt beter gefaciliteerd, zodat medewerkers en vrijwilligers sneller en gemakkelijker (hybride) kunnen samenwerken en vluchtelingen beter kunnen bijstaan. De ICT-vernieuwing zorgt er bovendien voor dat we voldoen aan de wettelijke eisen rondom informatiebeveiliging en privacy. We rollen de nieuwe werkplek, na een testperiode, stapsgewijs verder uit. Bij een speciaal daarvoor ingerichte helpdesk kunnen medewerkers en vrijwilligers terecht met vragen over de nieuwe ICT-omgeving.

Bedrijfsvoering

Met het programma Eén Bedrijfsvoering werken we toe naar een uniform geharmoniseerde bedrijfsvoering om de laatste verschillen na de fusie weg te nemen. Onderdelen van het programma zijn onder andere: de stuurinformatie en rapportages verbeteren, procesbeschrijvingen ontwikkelen en project- en urenadministratie. We richten een digitaal loket in waar medewerkers en vrijwilligers terecht kunnen met hun vragen over bedrijfsvoeringsaangelegenheden. Er worden interne trainingen gegeven over onze werkwijzen en systemen (AFAS, VVS). We stellen een ontwikkelagenda op voor de gemeentelijke dienstverlening, waarin onder andere een geactualiseerd productenboek, een verkoopstrategie en een verbeterd kostenprijsmodel is opgenomen.

Huisvesting

Eind 2023 stellen we het strategisch huisvestingsbeleid voor VluchtelingenWerk vast. Onderdeel hiervan is de toekomstige huisvesting van het hoofdkantoor. Ook kijken we naar de landelijke (ontmoetings)locaties. We stellen een plan van eisen op en vervolgen het proces in 2024.

Inkoop

In 2023 werken we aan het inkoopbeleid, een spend-analyse en algemene inkoopvoorwaarden. We treffen voorbereidingen om de inkoopmodule in gebruik te nemen in AFAS.

Contact en secretariaten

De bereikbaarheid van de organisatie verbetert aanzienlijk omdat we telefoontjes naar lokale kantoren die niet worden opgenomen doorverbinden naar de landelijke frontoffice. Dit geldt ook voor de voormalige 'Oekraïnetelefoon', het landelijke callcentrum voor goede doelen en rechtstreekse contacten met donateurs. We treffen voorbereidingen voor een volwaardig relatiebeheersysteem. Dit moet in 2024 verder vorm krijgen.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

We willen een maatschappelijk verantwoorde organisatie zijn. We streven ernaar zo milieubewust mogelijk om te gaan met onze panden en middelen, een papierarme organisatie te zijn en een zo klein mogelijke CO2-voetafdruk achter te laten. We houden hier rekening mee in ons inkoopbeleid en onze beleggingen voldoen aan duurzaamheidscriteria.

We hebben contact met tienduizenden vluchtelingen. Veel van hen willen zo snel mogelijk aan het werk en bouwen aan een zelfstandige duurzame toekomst. Samen met bedrijven kijken we naar werkervaringsplekken en banen. We zijn een kennispartner voor bedrijven die – op welke manier dan ook – met vluchtelingen (gaan) werken. Samen met andere organisaties creëren we meer impact in lobby en beleidsbeïnvloeding, door bijvoorbeeld gezamenlijk de overheid te attenderen op belemmerende wet- en regelgeving voor werkervaringsplekken en werk voor vluchtelingen.

We willen met name bijdragen aan de volgende drie ontwikkelingsdoelstellingen (Sustainable Development Goals) van de **Verenigde Naties**:

- Bevorderen van aanhoudende, inclusieve en duurzame economische groei, volledige en productieve tewerkstelling en waardig werk voor iedereen.
- Terugdringen van ongelijkheid in en tussen landen.
- Bevorderen van vreedzame en inclusieve samenlevingen met het oog op duurzame ontwikkeling.

Ook ons eigen medewerkersbeleid is in toenemende mate gericht op duurzame inzetbaarheid en inclusiviteit, met een afspiegeling van de gehele samenleving.

Verslag Raad van Toezicht

Overleggen raad van toezicht en commissies

In 2023 vergadert de raad van toezicht, zoals gepland, vijf keer (op 29 maart, 27 juni, 6 september, 8 november en 21 december). Daarnaast is er juni een strategiedag, waar de raad van toezicht, samen met de raad van bestuur, met verschillende externe stakeholders in gesprek gaat over de ontwikkelingen in het opvang- en asielbeleid.

De auditcommissie komt in 2023 ook vijf keer bijeen. Vier keer volgens planning voorafgaand aan een raad van toezichtvergadering en één extra keer na de zomerperiode om dieper in te gaan op het risicomanagement en het strategisch financieel beleid.

De remuneratiecommissie adviseert in 2023 over de indexering van de bezoldiging van het bestuur en komt bijeen rond het vertrek van een bestuurslid eind 2023.

Contacten in de organisatie

Binnen de raad van toezicht is Maarten Stuker het eerste aanspreekpunt voor de ondernemingsraad. Er is in 2023 een paar keer informeel tussentijds contact. In april spreken de raad van bestuur, de ondernemingsraad en een delegatie van de raad van toezicht over de algemene gang van zaken in de organisatie en de betrokkenheid van de ondernemingsraad bij (bestuurlijke) besluitvorming. Het tweede 'artikel 24 overleg' wordt door omstandigheden, in goede onderlinge afstemming, verplaatst naar begin 2024.

Een delegatie van de raad van toezicht overlegt in 2023 met de vrijwilligersraad.

Directeuren en (project)managers wonen de vergaderingen van de raad van toezicht bij, bij relevante onderwerpen. De directeur Bedrijfsvoering en de manager Finance & Control wonen standaard de vergaderingen van de auditcommissie bij. Bij de bespreking van de jaarrekening en de managementletter is de externe accountant aanwezig. Het is de nadrukkelijke wens van de raad van toezicht dat er ook regelmatig werkbezoeken zijn aan locaties in het land. Hier zal in 2024 weer extra op worden ingezet.

Besluiten en besprekingen

De raad van toezicht geeft in 2023 goedkeuring aan de volgende besluiten van het bestuur:

- Bevoegdheden- en procuratieregeling en tussentijdse aanvullingen
- Geconsolideerde jaarrekening 2022
- Overzicht en inzet van (bestemmings)reserves en fondsen
- Verlening van decharge aan de raad van bestuur over het gevoerde beleid in 2022
- De samenwerkingsovereenkomst met Helden van de Wil in RefugeeWork
- Verruiming van het budget in de begroting voor 2023 voor Asiel
- Kaderbrief en begroting 2024
- Financieel strategisch beleid
- Volmacht verlenen aan bureau nalatenschappen van Goede Doelen Nederland voor het beschikken over nalatenschappen inclusief registergoederen
- Tijdelijke aanpassingen op de bevoegdheden- en procuratieregeling in verband met het vertrek van een van de bestuurders per 1 december 2023

Ook worden de volgende onderwerpen besproken:

- De tertaalrapportages, waaronder de ontwikkelingen en resultaten in de directies
- Verbetertrajecten in de dienstverlening
- De digitale roadmap
- De Tweede Kamerverkiezingen en de campagne van VluchtelingenWerk
- Integraal risicomanagementbeleid
- Ontwikkelingen in asiel, de opvang in Ter Apel en de wachttijden bij de IND
- Incidenten in de dienstverlening, met name rond het steekincident in Leiden in juli
- Fysieke en sociale veiligheid
- Werkdruk en de arbeidsmarkt
- Ontwikkelingen bij RefugeeHelp en RefugeeWork

In de auditcommissie worden de volgende onderwerpen geagendeerd voor bespreking en advies aan de raad van bestuur en de raad van toezicht:

- Geconsolideerde jaarrekening 2022
- Inzet van (bestemmings)reserves en fondsen
- Verbeterpunten uit managementletter en accountantsverslag
- Kaderbrief en begroting 2024
- Programma 1 Bedrijfsvoering
- Programma ICT-vernieuwing
- Financieel strategisch beleid, inclusief beleggingsbeleid
- Risicoanalyse en integraal risicomanagementbeleid

Terug- en vooruitblik

Een belangrijk deel van de onderwerpen die in 2023 aan de orde komen, zullen ook in 2024 weer spelen voor VluchtelingenWerk en daarmee op de agenda van de raad van toezicht staan. Zonder volledig te willen zijn, kunnen worden genoemd: de opvang- en huisvestingscrisis, de gevolgen van de spreidingswet, ontwikkelingen in de dienstverlening waaronder die aan Oekraïense vluchtelingen vanwege hun langduriger verblijf in Nederland, en de inzet van vrijwilligers en het tekort daaraan. Maar ook de verdere inrichting van de (topstructuur van de) organisatie na de fusie, de financiën en de bedrijfsvoering.

Slotwoord

De raad van toezicht bedankt alle medewerkers van VluchtelingenWerk voor hun inzet en voor de resultaten die in het afgelopen jaar werden behaald. Er wordt enorm veel inzet geleverd in vaak niet al te gemakkelijke tijden en situaties. Zo bewijst het incident in Leiden, waarvan ook twee medewerkers van VluchtelingenWerk slachtoffer zijn, hoe moeilijk het soms kan zijn. De raad van toezicht heeft des te meer waardering voor de aanhoudende inzet en toewijding van de medewerkers, en ziet uit naar een nieuw jaar van samenwerking met iedereen van VluchtelingenWerk. We hopen ook in 2024 weer een belangrijke bijdrage te kunnen leveren aan de opvang en begeleiding van vluchtelingen, samen met alle partners in de vluchtelingenketen in Nederland. Die verbinding is des te meer van belang nu de uitslag van de verkiezingen erop lijkt te wijzen dat het draagvlak voor de opvang van vluchtelingen is verminderd. Gelukkig is het wel zo dat, zodra vluchtelingen geen aantallen zijn maar mensen met een gezicht, de acceptatie en het meeleven van buurtbewoners en anderen toeneemt. Ook daar levert VluchtelingenWerk een waardevolle bijdrage aan, door fabels te weerleggen met feiten en echte verhalen.

Aan het einde van 2023 wordt duidelijk dat Mirjam Huisman VluchtelingenWerk gaat verlaten, na zich acht jaar met hart en ziel te hebben ingezet voor vluchtelingen en ook de vrijwilligers. Dat kan niet ongemerkt voorbijgaan. In overleg met Mirjam is dan ook besloten haar afscheid te markeren met een bijeenkomst over diversiteit en inclusie – een onderwerp dat voor heel Nederland en voor nieuwkomers in het bijzonder van essentieel belang is.

In december blijken er toch weer te weinig slaapplekken te zijn op het aanmeldcentrum in Ter Apel, waardoor mensen in de wachtruimtes van de IND moeten overnachten. VluchtelingenWerk roept alle betrokken partijen op de handen ineen te slaan en het Rode Kruis zorgt voor aanvullende opvangplekken in tenten. Het interventieteam van VluchtelingenWerk is ter plekke aanwezig. Het team biedt dienstverlening 'vóór de poort' en is aanwezig in de wachtkamer van IND om de mensen die er moeten overnachten te informeren en hun vragen te beantwoorden. Ook bieden we een luisterend oor.

Sociaal jaarverslag

Medewerkers en vrijwilligers zijn ons sociale kapitaal: daar willen we goed voor zorgen. We staan als organisatie midden in de maatschappij en zien dat externe factoren onze medewerkers kunnen raken: daar is in 2023 extra aandacht voor. De cao Sociaal Werk is van toepassing. Ook hebben we interne en externe klachtenregelingen, in het belang van medewerkers en hun functioneren.

Ongekende inzet

Om goed te kunnen functioneren is een veilige werkomgeving belangrijk, zowel sociaal als fysiek. Onze medewerkers krijgen dagelijks te maken met vele emotionele indrukken en verhalen. Het is belangrijk om hen daarin te ondersteunen met training, intervisie en goede regelingen. Na de heftige gebeurtenissen in Leiden in de zomer van 2023 en later in het jaar de oorlog in Gaza zijn er medewerkersbijeenkomsten om gevoelens te delen. Waar het nodig is, wordt aanvullende ondersteuning geboden.

Naast professionele ontwikkeling is ook de onderlinge verbinding een punt van aandacht. In november is er een landelijke medewerkersdag voor alle betaalde en niet-betaalde medewerkers. Zij kunnen meedoen aan diverse workshops en er is volop ruimte voor ontspannen collegiaal contact.

De intrinsieke motivatie en inzet van al onze medewerkers is ongekend hoog. Zonder de vele duizenden vrijwilligers kunnen de activiteiten van VluchtelingenWerk niet worden voortgezet op de manier die wij voor ogen hebben.

Mens & Organisatie

In 2023 bouwt de afdeling Mens en Organisatie verder aan een stevige basis en anticiperen we tegelijkertijd op de uitdagingen waar de organisatie mee te maken krijgt.

Visie op het beleid Mens & Organisatie

We focussen ons op de volgende onderwerpen:

- Goed werkgeverschap door binden en boeien (bijvoorbeeld werving en selectie, diversiteit en inclusiviteit en gesprekkencyclussen)
- Vitaliteit (bijvoorbeeld verzuimbeleid, sociale veiligheid, duurzame inzetbaarheid)
- Professionele organisatie (bijvoorbeeld organisatie-inrichting en -ontwikkeling, sociaal beleid, functiehuis)
- Lerende organisatie (bijvoorbeeld leiderschapsontwikkeling, persoonlijk leiderschap, integrale teams, VluchtelingenWerk Academie)
- Innovatie op gebied van personeelsbeleid

Terugblik

Net als het jaar ervoor is in 2023 de uit- én instroom binnen onze organisatie hoog. Dat kan nog komen door het fusieproces dat we hebben doorgemaakt. Ook is er doorgaans een vrij grote wisseling te zien in het vrijwilligersbestand. We hebben veel aandacht voor het werven van vrijwilligers en willen het aandeel externe medewerkers afbouwen. Het binden en boeien van nieuwe (en bestaande) medewerkers staat bovenaan onze prioriteitenlijst.

Na een succesvolle wervingscampagne voor vrijwilligers verwelkomen we 750 nieuwe collega's

In 2023 groeit het aantal personeelsleden. Met een vast team van experts maakt recruitment een grote professionaliseringsslag. Het nieuwe Application Tracking System voldoet aan de wet- en regelgeving en zorgt dat we processen kunnen stroomlijnen. Zo kunnen we diverse wervingskanalen gericht inzetten. Enkele maanden daarna starten we een grote, succesvolle wervingscampagne voor vrijwilligers, die ervoor zorgt dat we 750 nieuwe collega's kunnen verwelkomen. In 2023 introduceren we een stagecoördinator om meer aandacht te geven aan stagiairs en alles daaromheen. Als organisatie bieden we stageplaatsen om een bijdrage te leveren aan de maatschappij, maar we zien stagiairs ook als potentiële (on)betaalde medewerkers.

Onboarding

Het aannameproces is sterk verbeterd; het is meer gestandaardiseerd en leidinggevenden beschikken over hulpmiddelen om nieuwe medewerkers te onboarden. Ook is er een informatieve intranetpagina speciaal voor nieuwe medewerkers, en organiseren we (online) bijeenkomsten om de nieuwe medewerkers welkom te heten.

Harmonisatie

Er gaat in 2023 veel aandacht naar de harmonisatie van diverse arbeidsvoorwaarden en personeelsbeleid. Vanuit de fusie resteerden er nog verschillen en daardoor ongelijkheid. In 2023 harmoniseren we de personeelsregelingen. Ook komen we tot een geharmoniseerd en meer preventief verzuimproces en gaan we naar één gezamenlijke arbodienst.

Doorontwikkeling AFAS

In 2023 heeft AFAS de ontwikkeling doorgemaakt van 'werken voor het systeem' naar 'het systeem werkt voor ons'. Hiervoor zijn vele wijzigingen in AFAS doorgevoerd, waaronder verbetering van de workflows en de inrichting van het loket Eén Bedrijfsvoering voor vragen van alle medewerkers en uitgebreide online en offline instructiemogelijkheden.

Sociale veiligheid

Sociale veiligheid blijft voor ons een belangrijk thema. We zijn een grote organisatie en staan midden in een maatschappelijk complex krachtenveld. De inzet van bedrijfsmaatschappelijk werkers en coaches is in 2023 gecontinueerd. Ook wordt er een nieuw integriteitsbeleid opgesteld, inclusief diverse onderliggende (klachten)regelingen. In 2024 worden deze geïmplementeerd waarbij er veel aandacht uit zal gaan naar de bewustwording.

Vooruitblik

Ook in 2024 ligt de nadruk op verder optimaliseren en doorontwikkelen van het personeelsbeleid. Aandachtspunten zijn onder meer de mogelijkheden voor in- en doorstroom, het professionaliseren van de gesprekscyclus, en het vrijwilligersbeleid. Er wordt een breed medewerkersonderzoek en een brede risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) uitgevoerd. Verder is er extra aandacht voor stagebeleid en leiderschapsontwikkeling. En we gaan steviger inzetten op diversiteit & inclusie in ons medewerkersbestand in brede zin.

Medewerkers, externen en vrijwilligers in getallen

Aantal fte's
1.197,60

Aantal medewerkers
1.364

Aantal externe
medewerkers
103

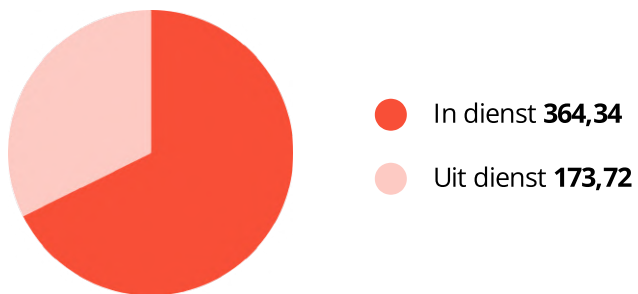
Gemiddeld aantal uren per week
27,40

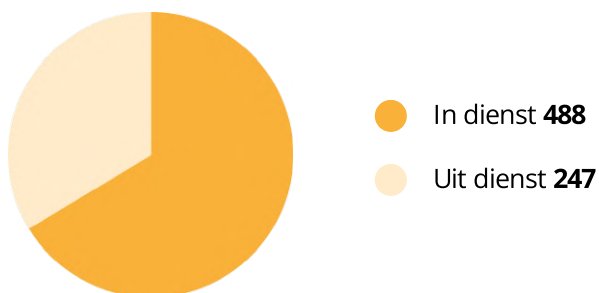
Gemiddeld aantal dienstjaren
4,58

* Situatie per 31 december 2023

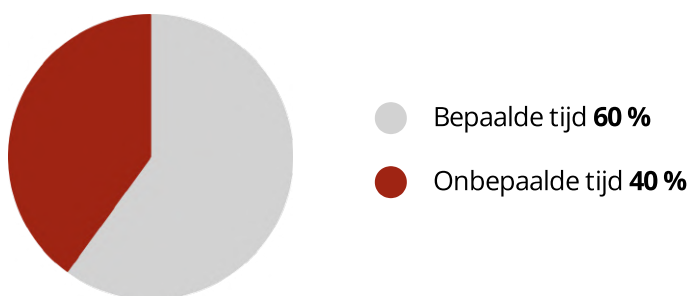
In en uit dienst (in fte)

In en uit dienst (in aantallen)

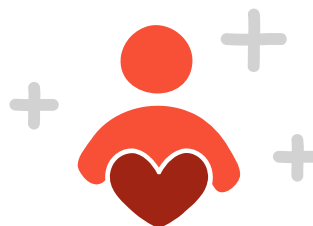
Soort dienstverband

Gemiddelde leeftijd

44,30

Ziekteverzuim in %

5,75

Toelichting ziekteverzuim: Op basis van het voortschrijdend jaargemiddelde realiseren we in 2023 een afname van 1,25% in het ziekteverzuim. Per eind december bedraagt het ziekteverzuim 5,75%.

Leeftijd

- < 31 jaar **20 %**
- 31 - 40 jaar **22 %**
- 41 - 50 jaar **22 %**
- 51 - 60 jaar **24 %**
- > 61 jaar **12 %**

8.923 vrijwilligers*

- Man **39 %**
- Vrouw **61 %**

Leeftijd vrijwilligers

- < 31 jaar **19**
- 31 - 40 jaar **12**
- 41 - 50 jaar **12**
- 51 - 60 jaar **15**
- > 60 jaar **42**

Financieel beleid en financiële resultaten

Strategisch financieel beleid

Het strategisch financieel beleid van VluchtelingenWerk berust op drie pijlers:

- Het borgen van de continuïteit op korte en lange termijn.
- Het mitigeren van de belangrijkste risico's.
- Het beheren van de financiële middelen op korte en lange termijn.

In 2023 is het strategisch financieel beleid herijkt en met goedkeuring van de raad van toezicht opnieuw vastgelegd. Om een meerjarig gezonde balans, gezonde staat van baten en lasten en gezonde kasstromen te borgen hanteren we nu deze financiële ankerpunten:

- Solvabiliteit op basis van het totaal vermogen (alle reserves + fondsen) ten opzichte van het balanstotaal valt binnen de bandbreedte van 25-40%.
- Current ratio: met een ondergrens van 1,2.
- Een ondergrens voor de liquiditeiten van tweemaal de som van de maandelijkse salarisbetaling (inclusief premies) en de huur.
- Sluitende begroting waarbij de structurele baten (minimaal) gelijk zijn aan de structurele lasten.

Gedurende het jaar kijken we maandelijks hoe deze ankerpunten zich ontwikkelen. Er is een maandafsluiting, een maandelijks bespreking van de cijfers met het management en ieder tertaal wordt gerapporteerd aan de directieraad en de raad van toezicht.

Middelen

Staat van baten en lasten

Bedragen zijn x € 1.000

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
BATEN			
Baten van particulieren	9.346	10.000	9.805
Baten van bedrijven	357	-	315
Baten van loterijorganisaties (NPL)	11.371	11.478	10.558
Baten van subsidies van overheden	94.937	92.269	66.572
Baten van andere organisaties zonder winststreven	504	-	1.105
Som van de geworven baten	116.515	113.747	88.355
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	1.106	2.409	2.769
Overige baten	199	625	673
Som van de baten	117.820	116.781	91.797
LASTEN			
<i>Besteed aan doelstellingen</i>			
Asiel	16.381	22.494	14.833
Integratie	64.339	59.947	48.158
Inburgeringsaanbod	3.192	2.367	3.023
BKOD	14.211	15.055	7.010
Totaal besteed aan doelstellingen	98.123	99.863	73.024
Kosten werving baten	1.674	1.439	1.590
Kosten beheer en administratie	16.332	24.801	13.005
Som der lasten	116.129	126.103	87.619
Saldo voor financiële baten en lasten	1.691	-9.322	4.178
Saldo financiële baten en lasten	556	-400	-1.203
Saldo van baten en lasten	2.247	-9.722	2.975
Bestemming saldo van baten en lasten:			
Toevoeging/onttrekking aan:			
Continuïteitsreserve	-1.190	3.932	-568
Bestemmingsreserves	-1.129	5.790	-2.842
Bestemmingsfondsen	72	-	435
	-2.247	9.722	-2.975

Financieel resultaat

De begroting voor 2023 was vóór inzet van bestemmingsfondsen en -reserves 9.722.000 euro negatief. Het gerealiseerde financieel resultaat over 2023 komt vóór bestemming uit op een saldo van 2.247.000 euro positief (2022: 2.975.000 euro positief).

Na mutaties van bestemmingsfondsen en -reserves wordt het restant toegevoegd aan de continuïteitsreserve en komt de continuïteitsreserve uit op 16.275.000 euro per 31 december 2023. De minimale hoogte van de continuïteitsreserve is op basis van een risicoanalyse vastgesteld op 18.500.000 euro.

Verskil met de begroting

Het saldo van baten en lasten komt vóór bestemming 11.969.000 euro beter uit dan begroot. Dit hogere saldo wordt onder andere veroorzaakt door:

- We realiseren 9.974.000 euro minder lasten dan begroot. Aan de primaire doelstelling Asiel besteden we 6.113.000 euro minder dan begroot, doordat we voorzichtig zijn geweest met uitgaven (inzetten van capaciteit en andere kosten) vanwege onzekerheden over de te besteden gelden. De financiering is afhankelijk van de Rijksbegroting, voorjaars- en najaarsnota.

Aan de primaire doelstelling Integratie besteden we 4.392.000 euro meer dan begroot o.a. door uitbreiding van de dienstverlening (aanpassing aanbod) en het aanbieden van onze diensten in nieuwe gemeenten.

Aan de primaire doelstelling Inburgeringsaanbod besteden we 825.000 euro meer dan begroot o.a. door hogere instroom van cursisten en minder snelle afbouw van een gedeelte van de inburgeringsactiviteiten.

Aan de primaire doelstelling BKOD besteden we 844.000 euro minder dan begroot o.a. als gevolg van lager gerealiseerde product- en activiteitenkosten.

De kosten van beheer en administratie liggen 8.469.000 euro lager dan begroot. Dit wordt o.a. verklaard doordat de begrote kosten voor organisatieontwikkeling niet volledig zijn besteed (ca. 1.500.000 euro). Daarnaast zijn de salariskosten van beheer en administratie in de begroting niet verdeeld over de andere doelstellingen.

- Hogere financiële baten en lasten van 956.000 euro (o.a. hogere beleggingsresultaten die niet worden begroot).

Analyse baten ten opzichte van 2022

In 2023 realiseren we 117.820.000 euro aan baten, in vergelijking met 91.797.000 euro in 2022, een stijging van 26.023.000 euro, zijnde 28,3%. Deze stijging wordt voornamelijk verklaard door de stijging van de baten van subsidies van overheden met 28.365.000 euro.

Ongeveer 88% van onze baten realiseren we door subsidie- en fondsaanvragen en donateurs. Hoewel we jaarlijks het proces van subsidieaanvragen moeten doorlopen gaat het hierbij voor een groot deel om subsidiegevers en donateurs waarmee we een langdurige historie (subsidierelatie) hebben opgebouwd.

Ongeveer 12% van de baten zijn verbonden aan meerjarenafspraken, bijvoorbeeld de bijdrage van de Nationale Postcode Loterij en aanbestedingen maatschappelijke begeleiding en inburgering.

We zijn ons bewust van het risicoprofiel en implementeren hiervoor beheersmaatregelen, zoals een flexibele schil en afspraken met subsidiegevers over de vergoeding van afbouwkosten.

Ontwikkeling continuïteitsreserve & liquiditeit

Een continuïteitsreserve wordt gevormd voor de dekking van risico's op korte en middellange termijn en dient als zekerheid voor het voortbestaan van de organisatie of voor eventuele afbouw van activiteiten. De norm Erkenningregeling schrijft voor dat een organisatie de gewenste omvang van de reserves vastlegt. Op basis van een risicoanalyse is de minimale hoogte van de continuïteitsreserve vastgesteld op 18.500.000 euro. Het doel is om dit in 5 jaar te realiseren. Het toetsen of de continuïteitsreserve toereikend is op basis van een risicoanalyse wordt jaarlijks uitgevoerd.

De continuïteitsreserve is ultimo 2023 na de hiervoor genoemde toevoeging gestegen tot 16.275.000 euro. Dit is 21% van het balanstotaal en bedraagt 14% van de lasten. Eind 2022 was de continuïteitsreserve 22% van het balanstotaal en 17% van de lasten.

De solvabiliteit, rekening houdend met de bestemmingsreserves en -fondsen, is ultimo 2023 47% van het balanstotaal (ultimo 2022 was de solvabiliteit 51%).

De continuïteitsreserve, bestemmingsreserves en -fondsen zijn grotendeels in liquide vorm aanwezig. Per jaareinde bedragen de liquide middelen 47.056.000 euro. Als maatstaf voor de liquiditeit hanteren we de current ratio. De current ratio exclusief de effectenportefeuille per 31 december 2023 is 1,69 (2022: 1,87), waarmee we de doelstelling van 1,2 behalen. Door het positieve saldo van baten en lasten 2023 stijgt onze liquiditeit.

Kosten van beheer en administratie

De kosten van beheer en administratie zijn de kosten die een organisatie maakt in het kader van de (interne) beheersing en administratievoering, die niet worden toegerekend aan de doelstellingen of de werving van baten. Voor de uitwerking volgen we, net als voorgaande jaren, het advies van Goede Doelen Nederland. Onder de kosten van beheer en administratie nemen we o.a. de kosten op van Bestuur, Secretariaat, Financiën, Control, ICT, Huisvesting & Facilitair en Mens & Organisatie.

Het Centraal Bureau Fondsenwerving heeft als onderdeel van zijn erkenningsregeling opgenomen dat de instelling een norm vaststelt voor de hoogte van de kosten voor beheer en administratie, maar heeft geen norm voor de hoogte daarvan bepaald. VluchtelingenWerk heeft als interne norm gesteld dat 10% van de totale kosten mag worden besteed aan kosten voor beheer en administratie. In 2023 is deze norm geëvalueerd en is een benchmark opgesteld. De uitkomst heeft geen aanleiding gegeven om de norm aan te passen. In 2023 is de interne norm niet gehaald. Dit wordt verklaard door de fusie in 2022 en de daarmee noodzakelijke investeringen, ook in 2023, om de basis beter op orde te krijgen (met name op gebied van bedrijfsvoering en ICT). VluchtelingenWerk houdt vast aan de ambitie om de norm van 10% te halen.

x €1.000	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Kosten Beheer en Administratie	16.332	24.801	13.005
Totale lasten	116.129	126.103	87.619
Kosten van Beheer en Administratie in % van de totale lasten	14,10%	19,70%	14,80%

Doelmatigheid

In 2023 besteden we van de totale baten 98.123.000 euro aan de doelstellingen, ofwel 83% aan de doelactiviteiten. Dit was begroot op 86% en hoger dan voorgaand jaar. De procentuele verhouding tussen de bestedingen aan de doelstellingen en totale lasten komt uit op 84%.

Het bestedingspercentage baten over de afgelopen jaren is als volgt:

x €1.000	2023	2022	2021	2020	2019
Besteed aan doelstellingen	98.123	73.024	62.642	62.966	73.895
Totaal van de baten	117.820	91.797	79.609	73.169	78.913
Bestedingspercentage	83%	80%	79%	86%	94%

Het bestedingspercentage baten is bepaald door het totaal van de bestedingen aan de doelstellingen te delen door het totaal van de baten.

Het bestedingspercentage lasten over de afgelopen jaren is als volgt:

x €1.000	2023	2022	2021	2020	2019
Besteed aan doelstellingen	98.123	73.024	62.642	62.966	73.895
Totaal van de lasten	116.129	87.619	71.506	70.474	82.524
Bestedingspercentage	84%	83%	88%	89%	90%

Het bestedingspercentage lasten is bepaald door het totaal van de bestedingen aan de doelstellingen te delen door het totaal van de lasten. Schommelingen in de percentages hebben verband met de krimp en groei van de basisactiviteiten en incidentele extra uitgaven.

Wervingskosten baten

De kosten van eigen fondsenwerving bestaan uit door onze medewerkers bestede uren gewaardeerd tegen de integrale kostprijs, vermeerderd met door derden in rekening gebrachte directe toerekenbare kosten. In de kosten van eigen fondsenwerving nemen we de kosten op voor voorlichting, publiciteit en public relations.

x €1.000	Gemiddeld	2023	2022	2021	2020
Baten uit eigen fondsenwerving	9.071	9.346	9.805	9.595	7.539
Kosten van eigen fondsenwerving	1.410	1.674	1.590	1.265	1.111
Kosten in % van de baten	16%	18%	16%	13%	15%

Particuliere fondsenwerving en nalatenschappen

In 2023 ontvangen we in totaal zo'n 10 miljoen euro uit particuliere fondsenwerving. De groei van het aantal donateurs vlakt in 2023 aanvankelijk wat af in vergelijking met voorgaande jaren, toen we een aanzienlijke stijging zagen in het aantal donateurs na de machtsovername in Afghanistan (2021) en de invasie in Oekraïne (2022). Na de uitslagen van de Tweede Kamerverkiezingen ontvangen we veel steunbetuigingen van donateurs en ook extra donaties. We ervaren dit als een flinke steun in de rug voor vluchtelingen in Nederland en voor het werk van onze vrijwilligers.

Nalatenschappen

We ontvangen bijna 600.000 euro uit nalatenschappen, dit is ongeveer gelijk aan het jaar ervoor. Om nalatenschappen zorgvuldig juridisch te kunnen afwikkelen, gaan we in 2023 de samenwerking aan met Bureau Nalatenschappen van Goede Doelen Nederland.

Extra campagne

In september voeren we actie om onze activiteiten specifiek voor vluchtelingkinderen uit te kunnen breiden. We vragen om een extra gift in onze e-mailnieuwsbrief, via post en sociale media. De campagne brengt ruim 245.000 euro op. Daarmee kunnen we ons kinderproject Time4You uitbreiden naar meer noodopvanglocaties.

We gaan in 2023 een samenwerking aan met Data Inside. Door de gegevens van donateurs beter te analyseren leren we hen beter kennen. Zo kunnen we de donateurs beter op de hoogte houden van ons werk.

Steun van de Postcode Loterij

Ook in 2023 ontving VluchtelingenWerk weer een bijdrage van de Nationale Postcode Loterij. De vaste bijdrage van 10.000.000 euro is voor VluchtelingenWerk van groot belang. Met deze steun kunnen we vluchtelingen bijstaan tijdens de asielprocedure en hen ondersteunen bij hun integratie in de samenleving. Daarnaast stelt deze bijdrage ons in staat om onafhankelijk op te komen voor de belangen van vluchtelingen. In 2023 besteden we een extra bijdrage van 1.371.000 euro (resterend uit een extra bijdrage ontvangen in 2022) voor de verdere ontwikkeling van het [digitale platform RefugeeHelp](#).

Beleggingsbeleid

Het doel van onze beleggingsportefeuille is het in stand houden van ons vermogen, rekening houdend met inflatie. We voeren een duurzaam, solide, defensief en maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid dat is vastgelegd in ons strategisch financieel beleid en goedgekeurd door de raad van toezicht. We hebben een overeenkomst van vermogensbeheer met Van Lanschot, voor onbepaalde tijd maar tussentijds opzegbaar. In deze overeenkomst is afgesproken dat de individuele aandelen en bedrijfsobligaties voldoen aan de absolute en relatieve duurzaamheidscriteria (uitsluitingsthema's en filtercriteria) voor bedrijven en landen, zoals vastgelegd in het *Handboek Duurzaamheidscriteria* (juli 2019). De beleggingshorizon is langer dan vijf jaar. De vermogensbeheerder rapporteert iedere maand over de behaalde beleggingsresultaten. Eén keer per jaar evalueren we het beleggingsmandaat.

We beleggen niet in onderwerpen die in strijd zijn met onze doelstellingen. Zo sluiten we onder andere onderwerpen uit die linken aan mensenrechtenschendingen, kinderarbeid, discriminatie en wapens. Ook beleggen we niet in landen waartegen een sanctie is uitgevaardigd door de Verenigde Naties of de Europese Unie. De aandelen en obligaties waarin we beleggen, worden door een extern bureau gescreend op duurzaamheid.

Het jaar 2023 is afgesloten met een positief beleggingsresultaat van 527.000 euro (7,8%). Het jaar 2022 bleek een slecht jaar te zijn voor zowel aandelen als obligaties als gevolg van de snel oplopende inflatie en daarmee de beleidsrentes en kapitaalmarktrentes. In het jaar 2023 zagen we een eerste herstel, de rentes daalden langzaam maar niet overtuigend.

De inflatie daalde gedurende het jaar 2023 gestaag en zorgde voor opluchting bij zowel obligatie- als aandelenbeleggers en pas eind oktober begonnen beleggers te geloven dat de centrale banken zouden stoppen met renteverhogingen en was er de verwachting dat deze ook verlaagd konden worden gedurende 2024. Met name het 4e kwartaal van 2023 zorgde voor het belangrijkste deel van het totaalrendement van de portefeuille.

In tegenstelling tot 2022 bleef de prestatie van de portefeuille in 2023 achter bij die van de vergelijkingsmaatstaf (benchmark), omdat we minder in aandelen beleggen dan de benchmark. Het rendement op de bedrijfsobligaties bleef achter bij de benchmark door een restrictiever beleid ten aanzien van ratings binnen VluchtelingenWerk.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten bestaan voornamelijk uit rentebaten en baten uit beleggingen. Het resultaat uit beleggingen ontwikkelt zich, in relatie tot het belegd vermogen, de afgelopen vijf jaren als volgt:

x €1.000	2023	2022	2021	2020	2019
Obligatierente	35	39	47	80	111
Dividend	43	38	52	37	43
Gerealiseerd koersresultaat	11	-3	200	-33	31
Ongerealiseerd koersresultaat	473	-924	122	228	335
Bruto beleggingsresultaat	562	-850	421	312	520
Kosten beleggingen	35	37	37	37	37
Netto beleggingsresultaat	527	-887	384	275	483
Rendement beleggingen	7,80%	-14,30%	5,40%	4,10%	7,50%
Beleggingen ultimo boekjaar	2023	2022	2021	2020	2019
- obligaties beursgenoteerd	4.677	4.304	4.699	4.505	4.503
- aandelen beursgenoteerd	1.962	1.644	2.280	2.089	1.507
- geldmarkt	81	247	100	119	428
Totaal	6.720	6.195	7.079	6.713	6.438

In 2023 behalen we een positief rendement op beleggingen van 7,8%. In het jaar 2022 behaalden we een negatief rendement van 14,3%.

Risicoparagraaf

In deze risicoparagraaf beschrijven we de potentiële risico's en bedreigingen die van invloed kunnen zijn op ons werk.

Risicomanagement

In 2023 hebben we gewerkt aan de doorontwikkeling en bestendiging van het in 2022 in gang gezette risicomanagementbeleid. We hebben de risicoanalyse herzien en er werden stappen gezet om de beheersing verder in de organisatie te verankeren.

Risicogovernance

De inrichting van ons risicomanagement is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Het bestuur is eindverantwoordelijk, en de directeur Bedrijfsvoering is de portefeuillehouder van risicomanagement.
- De managers op operationeel niveau zijn verantwoordelijk voor de beheersing van hun organisatieonderdeel. Zij zijn hierbij primair verantwoordelijk voor de kwaliteit van uitvoering en beheersing.
- Het team Kwaliteit- en Risicobeheersing coördineert, monitort, rapporteert, creëert bewustwording en adviseert en ondersteunt.
- De raad van toezicht houdt toezicht op de uitvoering van het beleid door het bestuur. Een belangrijke taak van de raad van toezicht is het goedkeuren van de risicobereidheid. De rol van Risicobeheercommissie wordt door de gehele raad van toezicht uitgevoerd.

Risicobeheersing

Aan de hand van verschillende risicogebieden worden de risico's die verbonden zijn aan de strategie en de activiteiten van de stichting geïnventariseerd en geanalyseerd. Dit resulteert in een jaarlijkse risicoanalyse die door het bestuur wordt vastgesteld. Op basis van de risicoanalyse ontwerpt, implementeert en onderhoudt het bestuur adequate risicobeheersings- en controlesystemen. Voor de uitvoering en monitoring van de risicobeheersing zijn risico-eigenaren benoemd. Elke twee jaar worden door het bestuur de risicogebieden, risico-eigenaren en de risicobereidheid herzien.

Kwantificeren risico's

Het kwantificeren van risico's is het inschatten van de mogelijke financiële impact van de risico's. De kans dat al de risico's zich voordoen is klein. Daarom wordt niet alleen de impact, maar ook de kans meegewogen. In 2023 is deze financiële vertaalslag gebruikt voor de bepaling van de benodigde hoogte van de continuïteitsreserve.

Risicobereidheid

Onze algemene risicobereidheid is 'terughoudend'. Dit betekent dat bij afwegingen tussen risico en de kans het risico zwaarder weegt dan de kans. Deze risicobereidheid wordt gekenmerkt door de wens de mate van blootstelling aan risico's relatief laag te houden.

Risicoanalyse

Categorie	Risico	Belangrijkste beheersmaatregelen	(1-5) Kans	(1-5) Impact
Strategisch	Ontbreken van strategische doelstellingen	* Ontwikkeling organisatiestrategie in 2023 & 2024	2	2
	Onvoldoende doorontwikkeling van de dienstverlening	* Implementatie kwaliteitsmanagementsysteem * Programma digitalisering dienstverlening * Implementatie meetinstrumenten * Training & opleiding	3	3
	Negatieve publiciteit kan leiden tot reputatieschade	* Kwantitatieve en kwalitatieve versterking team persvoorlichting	2	3
Compliance	Niet voldoen aan wet- en regelgeving	* Jaarrekening conform RJ 650	1	5
		* Programma 1 Bedrijfsvoering		
		* AO/IB, inclusief subsidieregister op orde		
		* Bewustwording AVG * CBF-erkenning		
Operationeel	Versnippering diensten en subsidies/contractafspraken	* Regie op (uniformering) contracten en beperken aantal maatwerkopties	3	3
		* Implementatie uniform kostprijsmodel		
	Kwetsbare technische infrastructuur	* Programma ICT-vernieuwing	3	2
	Informatiebeveiliging	* Informatiebeveiligingsbeleid * Werken conform ISO 27001	2	4
	Het onvoldoende aantrekken, ontwikkelen en behouden van talent	* Team recruitment	3	4
		* Leiderschapsprogramma * Ontwikkelen werving- & selectiebeleid * Ontwikkelen diversiteit- & inclusiebeleid * Preventie- & integriteitsbeleid; een set van maatregelen die bijdraagt aan de (sociale) veiligheid binnen de organisatie (waaronder VOG-beleid, gedragscode en bevoegdhedenregeling)	1	5
Financieel	Stijgende kosten, waaronder loonkosten	* Doorontwikkeling kostprijsmodel	3	3
		* Innovatie & efficiency in manier van werken		
	Sterk fluctuerende inkomsten	* Strategisch financieel beleid is opgesteld	2	2
	Afhankelijkheid van (jaarlijkse) subsidies	* Meerjarenbegroting met drie scenario's	3	2
		* Aandacht voor relatie met subsidieverstrekkers		

Begroting 2024, het jaar 2024 en verder

De begroting 2024 komt, net als vorig jaar, tot stand in tijden die economisch en financieel onzeker zijn. De oorlog in Oekraïne en de opvangcrisis duren voort, de spreidingswet is in behandeling en de arbeidsmarkt blijft krap. De val van het kabinet, de vervroegde verkiezingen en de kabinetsformatie maken dat VluchtelingenWerk in 2024 een spannend jaar tegemoet gaat.

De opgaven waar VluchtelingenWerk voor staat zijn groot. Onze aanwezigheid op alle opvanglocaties, de kansen van digitalisering benutten in onze dienstverlening, invulling geven aan onze positie in Den Haag en het verder versterken van de interne organisatie. Een wendbare begroting is nodig om te kunnen blijven investeren in deze opgaven.

De asielketen staat onder druk. VluchtelingenWerk zit aan tafel, praat mee en positioneert zich als onderdeel van de oplossing. We bouwen aan een sterke organisatie, met vele bevlogen onbetaalde en betaalde medewerkers die zich dagelijks inzetten voor vluchtelingen.

De afhankelijkheid van de taakstelling is aanzienlijk. Ongeveer de helft van de baten komt uit de gemeenten en een groot deel daarvan is afhankelijk van het realiseren van de taakstelling. Het woningtekort en de daarmee gepaard gaande moeizame uitstroom uit de azc's zorgen ervoor dat veel gemeenten hun taakstelling niet halen. Dit is een onzekere factor in de begroting van VluchtelingenWerk. Ter illustratie: in de begroting 2022 was rekening gehouden met een taakstelling van 19.000 te vestigen statushouders. Gedurende het jaar is deze taakstelling verhoogd tot 27.300. In de begroting 2023 was rekening gehouden met een taakstelling van 32.200, deze is gedurende het jaar verhoogd naar 48.500 en in november bijgesteld naar 38.800.

Deze uitdagingen en de hernieuwde positie van VluchtelingenWerk komt ook tot uitdrukking in de begroting. Waar in de begroting 2022 nog werd gerekend met totale opbrengsten van 70.000.000 euro kwam de begroting voor 2023 uit op 117.000.000 euro en de begroting voor 2024 op 128.000.000 euro. De organisatie groeit en dit vraagt aandacht voor het aantrekken en behouden van betaalde en onbetaalde medewerkers en het verder professionaliseren van de organisatie. Ook biedt het kansen om de plannen van de verschillende directies verder vorm te geven.

Achter de stijging van onze opbrengsten zit ook een ander verhaal. De druk op de uitvoering is hoog, de kwaliteit van ons werk moet omhoog en de werkdruk omlaag. In deze begroting is 163,6 fte aan vacatureruimte opgenomen. Dit is nodig om het werk te kunnen uitvoeren. Tegelijkertijd hebben we te maken met een krappe arbeidsmarkt. Er worden daarom extra middelen ingezet voor werving en selectie en om huidige medewerkers te behouden. De gerealiseerde personele groei zal maandelijks worden gemonitord en afgezet tegen de gerealiseerde opbrengsten om ervoor te zorgen dat dit in balans is.

VluchtelingenWerk presenteert een sluitende begroting, waarbij we ervoor hebben gekozen een aantal eenmalige investeringen uit bestemmingsreserves te financieren. We zien hier een doorschuifeffect van beoogde investeringen die in de begroting van 2023 waren opgenomen en niet geheel zijn gerealiseerd. Het is van belang dat bestemmingsreserves worden ingezet. Voor 2024 ligt er daarom aan iedere eenmalige investering een plan ten grondslag en de uitputting wordt per tertaal gemonitord.

De belangrijkste eenmalige investeringen in 2024 zijn:

- ICT-kosten – Het ontwikkelen en implementeren van de roadmap voor het digitaliseren van de dienstverlening en het afronden van het programma ICT-vernieuwing.
- Veiligheid – Twee organisatiebrede projecten om de fysieke en sociale veiligheid te vergroten.
- Dienstverlening – De ontwikkeling van nieuwe dienstverleningsmethodieken, aansluitend op de behoefte van de vluchteling.

Op 21 november 2023 stelt het bestuur de begroting 2024 vast. Deze is op 21 december 2023 goedgekeurd door de raad van toezicht. De begroting is opgesteld conform het gestelde financieel beleid.

Bedankt!

Ook dit jaar zien we ons gesteund door de vele particuliere bijdragen en steunbetuigingen van donateurs, en anderen die hun betrokkenheid met ons werk én vluchtelingen tonen.

Naast de bijdragen van onze donateurs en sympathisanten ontvangen we steun van de Nationale Postcode Loterij, de rijksoverheid en gemeenten, bedrijven en instellingen.

We zijn ontzettend dankbaar dat wij ons dankzij deze steun blijvend kunnen inzetten voor vluchtelingen!

Colofon & downloads

Gegevens VluchtelingenWerk Nederland

Statutaire naam

Stichting VluchtelingenWerk Nederland

Adres

Surinameplein 122 | 1058 GV Amsterdam

Kamer van Koophandel

Nummer 40532333

Datum oprichting

19 september 1979

Laatste statutenwijziging

17 februari 2022

URL/internet adres

www.vluchtelingenwerk.nl

Informatie

info@vluchtelingenwerk.nl

Telefoon

+31 (0)20 346 72 00

Fotografie

De foto's in dit jaarverslag zijn gemaakt door

Caroline Sikkenk

Goedele Monnens

Kees van de Veen

Duncan de Fey

Barbara Kerkhof

Daimon Xanthopoulos

Vormgeving & tekst

Vormgeving

VluchtelingenWerk Nederland

Afdeling Communicatie & Fondsenwerving

Tekst

Maike Veenje

Gemaakt in

Jaarverslag.org

Archief jaarverslagen

De jaarverslagen en jaarrekeningen van de 5 meest recente jaren zijn terug te vinden op onze [jaarverslagen archiefpagina](#).

Jaarrekening

Jaarrekening

Inhoudsopgave

1. Balans per 31 december 2023	94
2. Staat van baten en lasten over 2023	95
3. Kasstroomoverzicht over 2023	96
4. Algemene waarderingsgrondslagen	97
4.1 Algemeen	97
4.2 Waarderingsgrondslagen jaarrekening	98
5. Toelichting op de balans	103
6. Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	110
7. Toelichting op de staat van baten en lasten	111
8. Overige toelichtingen	114
8.1 Kostenverdeelstaat – Toelichting bestedingen	114
8.2 Toelichting accountantskosten	114
8.3 Personeelslasten	115
8.4 Bezoldiging bestuur en Raad van Toezicht	115
8.5 WNT-verantwoording	117
9. Ondertekening jaarrekening	120

1. Balans per 31 december 2023

Na resultaatbestemming – bedragen zijn x €
1.000

	Ref.	31-12- 2023	31-12- 2022
Activa			
<i>Vaste activa</i>			
Immateriële vaste activa	1	-	-
Materiële vaste activa	2	3.344	595
Financiële vaste activa	3	237	188
		3.581	783
<i>Viottende activa</i>			
Vorderingen en overlopende activa	4	20.928	17.817
Effecten	5	6.720	6.195
Liquide middelen	6	47.056	43.381
		74.704	67.393
Totaal activa		78.285	68.176
Passiva			
Reserves en fondsen			
<i>Reserves</i>			
Continuïteitsreserve	7.1	16.275	15.085
Bestemmingsreserves	7.2	18.606	17.477
		34.881	32.562
<i>Fondsen</i>			
Bestemmingsfondsen	7.3	1.852	1.924
Totaal reserves en fondsen		36.733	34.486
Voorzieningen	8	1.363	1.025
Kortlopende schulden en overlopende passiva	9	40.189	32.665
Totaal passiva		78.285	68.176

2. Staat van baten en lasten

Bedragen zijn x € 1.000

	Ref.	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
BATEN				
Baten van particulieren	10	9.346	10.000	9.805
Baten van bedrijven		357	-	315
Baten van loterijorganisaties (NPL)	11	11.371	11.478	10.558
Baten van subsidies van overheden	12	94.937	92.269	66.572
Baten van andere organisaties zonder winststreven		504	-	1.105
Som van de geworven baten		116.515	113.747	88.355
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	13	1.106	2.409	2.769
Overige baten	14	199	625	673
Som van de baten		117.820	116.781	91.797
LASTEN				
<i>Besteed aan doelstellingen</i>				
Asiel		16.381	22.494	14.833
Integratie		64.339	59.947	48.158
Inburgeringsaanbod		3.192	2.367	3.023
BKOD		14.211	15.055	7.010
Totaal besteed aan doelstellingen		98.123	99.863	73.024
Kosten werving baten		1.674	1.439	1.590
Kosten beheer en administratie	15	16.332	24.801	13.005
Som der lasten		116.129	126.103	87.619
Saldo voor financiële baten en lasten		1.691	-9.322	4.178
Saldo financiële baten en lasten	16	556	-400	-1.203
Saldo van baten en lasten		2.247	-9.722	2.975
<i>Bestemming saldo van baten en lasten:</i>				
Toevoeging/onttrekking aan:				
Continuïteitsreserve	7.1	-1.190	3.932	-568
Bestemmingsreserves	7.2	-1.129	5.790	-2.842
Bestemmingsfondsen	7.3	72	-	435
		-2.247	9.722	-2.975

3. Kasstroomoverzicht

Bedragen zijn x € 1.000

	Ref.	2023	2022
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Saldo		2.247	2.975
Aanpassingen voor:			
- Afschrijvingen		419	320
- Mutaties voorzieningen	8	338	-81
- Deconsolidatie voorzieningen		-	17
Mutaties werkkapitaal			
- Vorderingen	4	-3.160	-9.403
- Deconsolidatie vorderingen		-	-38
- Effecten	5	-525	884
- Kortlopende schulden	9	7.522	12.823
- Deconsolidatie kortlopende schulden		-	173
		4.594	4.695
Kasstroom uit operationele activiteiten		6.841	7.670
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investerings in (im)materiële vaste activa	1-2	-3.178	-411
Desinvesterings in (im)materiële vaste activa	1-2	10	-
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-3.168	-411
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Aflossingen van langlopende schulden		-	-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-	-
Mutatie geldmiddelen		3.675	7.261
Liquide middelen einde boekjaar	6	47.056	43.381
Liquide middelen begin boekjaar	6	43.381	36.607
Deconsolidatie liquide middelen begin boekjaar		-	487
Mutatie geldmiddelen		3.675	7.261

4. Algemene waarderingsgrondslagen

4.1 Algemeen

De statutaire naam van de stichting is Stichting VluchtelingenWerk Nederland. De statutaire vestigingsplaats is Amsterdam. Het hoofdkantoor is tevens gevestigd in Amsterdam aan het Surinameplein 122. De stichting is ingeschreven in de Kamer van Koophandel onder nummer: 40532333.

De activiteiten van de stichting zijn gericht op het realiseren van de volgende statutaire doelen:

- Het zich op basis van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens inzetten voor de bescherming van asielzoekers en vluchtelingen, door begeleiding en belangenbehartiging bij hun toelating, opvang en maatschappelijke participatie en integratie.
- Het ondernemen van activiteiten gericht op de bescherming en de belangenbehartiging van asielzoekers en vluchtelingen in Nederland, maar ook buiten Nederland, met name in Europa.
- Het zich, waar plaatselijk of regionaal nodig en/of gewenst voor de uitvoering van het gestelde hierboven, doen inzetten voor overige migranten.
- Voorts al hetgeen met het vorenstaande rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van de stichting zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

4.2 Waarderingsgrondslagen jaarrekening

Algemeen

De jaarrekening van VluchtelingenWerk is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. In het bijzonder is rekening gehouden met richtlijn 650 (RJ 650) betreffende de jaarverslaggeving voor fondsenwervende organisaties en de beleidsregels WNT 2023. Activa en verplichtingen worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans en de staat van baten en lasten zijn referenties opgenomen waarmee wordt verwezen naar de toelichting. De jaarrekening is opgesteld in euro's. Transacties in vreemde valuta worden omgerekend in euro's tegen de koers op transactiedatum.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De immateriële vaste activa worden aangehouden in het kader van de doelstelling.

Financiële vaste activa

De onder financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen omvatten betaalde waarborgsommen. Deze worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. De financiële vaste activa worden aangehouden in het kader van de reguliere bedrijfsvoering en de doelstelling.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen. De materiële vaste activa worden aangehouden in het kader van de reguliere bedrijfsvoering en de doelstelling.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Dit is meestal de nominale waarde. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering. Vorderingen worden aangehouden in het kader van de doelstelling.

Effecten

Alle effecten zijn beursgenoteerd. De effecten worden gewaardeerd tegen marktwaarde op balansdatum. Waardeveranderingen van de effecten zijn verwerkt in de staat van baten en lasten onder de financiële baten en lasten. De effecten worden aangehouden ter belegging.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit banktegoeden, kas en deposito's. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. De liquide middelen worden aangehouden in het kader van de reguliere bedrijfsvoering en de doelstelling. De liquide middelen staan vrij ter beschikking van de stichting, tenzij anders is aangegeven.

Reserves en fondsen

Er wordt onderscheid gemaakt tussen reserves en fondsen. De reserves bestaan uit een continuïteitsreserve en uit bestemmingsreserves.

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is dat deel van het eigen vermogen dat is gevormd voor de dekking van risico's op korte en middellange termijn en dient als zekerheid voor het voortbestaan van de organisatie of voor eventuele afbouw van activiteiten.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn het deel van het eigen vermogen dat wordt afgezonderd omdat daaraan een beperktere bestedingsmogelijkheid is gegeven dan gezien de doelstelling van de organisatie zou zijn toegestaan, waarbij de beperking door het bestuur is aangebracht.

Bestemmingsfondsen

Bestemmingsfondsen zijn het deel van het eigen vermogen dat wordt afgezonderd omdat daaraan een beperktere bestedingsmogelijkheid is gegeven dan gezien de doelstelling van de organisatie zou zijn toegestaan, waarbij de beperking door derden is aangebracht.

Voorziening

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen, die op balansdatum bestaan en waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de nominale waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Voorziening loopbaanbudget

De voorziening loopbaanbudget ter ondersteuning van de individuele inzetbaarheid en ontwikkeling in het werk van werknemers. De vorming vindt plaats conform de bepalingen van de CAO Sociaal Werk.

Voorziening wachtgeld-/transitievergoeding

De voorziening wachtgeld-/transitievergoeding is gebaseerd op de Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB). De WAB is vanaf 1 januari 2020 in werking getreden. Op grond van deze wet wordt een voorziening gevormd voor tijdelijke arbeidscontracten waarvan aannemelijk is dat zij niet worden verlengd.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Dit is meestal de nominale waarde.

Grondslagen van de bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen het totaal van de baten en het totaal van de lasten. De baten worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd. De lasten worden verantwoord zodra zij voorzienbaar zijn. De lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Baten waarvoor een bijzondere bestemming is aangewezen, worden eveneens in de staat van baten en lasten verwerkt. Indien deze baten in het verslagjaar niet volledig zijn besteed, worden de nog niet bestede gelden opgenomen in de desbetreffende bestemmingsreserve respectievelijk bestemmingsfonds. Een onttrekking aan de bestemmingsreserve respectievelijk bestemmingsfonds wordt als besteding (last) verwerkt in de staat van baten en lasten. In geval van (project)subsidies met een looptijd langer dan 1 jaar wordt het niet bestede deel opgenomen als nog te besteden bedragen tenzij de subsidievoorwaarden anders aangeven. Dividenden worden verantwoord op moment van ontvangst. De gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van de effecten zijn verwerkt in het resultaat. De niet financiële bijdrage die door vrijwilligers wordt geleverd is uiterst belangrijk voor VluchtelingenWerk, maar wordt niet in de staat van baten en lasten verantwoord.

Baten van particulieren

Donaties en giften van particulieren worden als baten verantwoord op het moment van ontvangst. Baten uit nalatenschappen worden verantwoord in het boekjaar waarin de omvang van de nalatenschap betrouwbaar kan worden vastgesteld. Voorlopige betalingen in de vorm van voorschotten zijn in het verslagjaar waarin ze zijn ontvangen verantwoord als baten uit nalatenschappen.

Baten van loterijorganisaties

De baten worden verantwoord op basis van de contractueel vastgestelde jaarlijkse bijdrage.

Baten van subsidies van overheden

De batenverantwoording van subsidies is gebaseerd op de subsidiebeschikking en de daarin genoemde subsidievoorwaarden en de van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Budgetsubsidies worden toegerekend aan de periode waarover de subsidie betrekking heeft, eventueel gecorrigeerd met niet bestede middelen. Prestatiesubsidies worden in de baten verantwoord naar rato van de mate waarin de afgesproken prestaties op balansdatum zijn geleverd ten opzichte van de totale prestatie.

De vaststelling van de subsidies vindt na afloop van het boekjaar plaats. De definitieve vaststelling kan afwijken van de bedragen die zijn opgenomen in deze jaarrekening. In deze jaarrekening zijn de subsidiebaten verantwoord vooruitlopend op de vaststelling door de subsidieverstrekkers.

Baten van andere organisaties zonder winststreven

Verantwoording van baten geschiedt op basis van de projectovereenkomsten / beschikkingen en is naar rato van de gemaakt subsidiabele kosten.

Baten Inburgering

Verantwoording van opbrengsten uit de levering van diensten op het gebied van inburgering geschiedt op basis van de geleverde prestaties (lessen) tot aan de balansdatum.

Overige baten

De overige baten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Kostentoerekening

Asiel

De besteding aan de doelstelling Asiel betreft de begeleiding door VluchtelingenWerk tijdens en na de asielprocedure en stelt asielzoekers in staat de regie over hun eigen leven te behouden. VluchtelingenWerk draagt aantoonbaar bij aan een humaner asielbeleid.

Integratie

De besteding aan de doelstelling integratie betreft de bijdrage van VluchtelingenWerk aan volwaardige participatie van vluchtelingen in de Nederlandse samenleving. Integratie activiteiten spelen zich voor het overgrote deel af in gemeenten. Daar worden onder professionele aansturing, vluchtelingen begeleid en ondersteund door gekwalificeerde vrijwilligers van VluchtelingenWerk. Het merendeel van de activiteiten heeft betrekking op maatschappelijke begeleiding.

Inburgering

Inburgering is een belangrijk deel van het integratieproces. Vluchtelingen zijn verplicht lessen te volgen en moeten binnen drie jaar het inburgeringsexamen behalen. Sinds januari 2022 is er een nieuwe inburgeringswet (de Wi2021) van kracht. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het aanbod van de inburgeringslessen aan vluchtelingen. De inburgering bestaat uit taallessen, informatie over de Nederlandse samenleving en participatie. VluchtelingenWerk biedt op enkele locaties deze inburgeringslessen aan.

BKOD (Belangenbehartiging, Kennis, Ontwikkeling, Dienstverlening)

De besteding aan de doelstelling BKOD maakt VluchtelingenWerk zichtbaar en herkenbaar in Nederland en draagt bij aan draagvlak in de samenleving ten aanzien van asielopvang en vluchtelingen. De kosten die gemaakt worden bij BKOD betreffen de kosten van belangenbehartiging, begeleiding, diensten en ontwikkeling.

Beheer en administratie

Voor de toerekening van de kosten wordt de aanbeveling 'Kosten toerekening beheer en administratie' van Goede Doelen Nederland gevolgd. Directe inspanningen voor de doelstelling kunnen volgens de aanbeveling worden uitgezonderd van de toerekening.

Kosten van beheer en administratie zijn die kosten die de organisatie maakt in het kader van de (interne) beheersing en administratievoering en niet worden toegerekend aan de doelstellingen of de werving van baten.

Personeelskosten

Salarissen, sociale lasten en pensioenpremie worden op grond van de arbeidsvoorwaarden conform de CAO Sociaal Werk verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan de medewerkers.

Pensioenregeling

VluchtelingenWerk is aangesloten bij Pensioenfonds Zorg en Welzijn. De premies worden verantwoord als lasten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen. Op basis van de pensioenregeling zijn er naast de verschuldigde premies geen andere verplichtingen met een onzeker karakter waardoor geen voorziening in de jaarrekening is opgenomen.

De belangrijkste kenmerken van de pensioenregeling zijn:

- Er is sprake van een middelloonregeling;
- De dekkingsgraad van Pensioenfonds Zorg en Welzijn is eind 2023 106,3% (2022: 109,2%);
- De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds dit toelaat;
- Zowel VluchtelingenWerk als de medewerkers hebben elk een bijdrage van 50% van de totale pensioenpremie.

Financiële baten en lasten

De gerealiseerde en ongerealiseerde koersresultaten worden in het desbetreffende boekjaar opgenomen in de staat van baten en lasten. Dividenden worden verantwoord in het boekjaar waarin zij betaalbaar worden gesteld. De rentebaten en -lasten en de met beleggingen gemoeide kosten worden verantwoord in het boekjaar waarop zij betrekking hebben.

Grondslagen voor het opstellen van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangen en betaalde rente en ontvangen dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

5. Toelichting op de balans

Bedragen zijn x € 1.000

Immateriële vaste activa (1)

	31-12-2023	31-12-2022
Software	-	-
	31-12-2023	31-12-2022
Boekwaarde per 1 januari	-	13
Investerings gedurende boekjaar	-	-
Afschrijvingen gedurende boekjaar	-	-13
Boekwaarde per 31 december	-	-
<i>Cumulatief</i>		
Totale aanschafwaarde per 31 december	1.177	1.177
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december	1.177	1.177

Boekwaarde per 31 december

Materiële vaste activa (2)

	31-12-2023	31-12-2022
Verbouwingen	270	155
Inventaris	174	67
ICT apparatuur	2.900	373
Vervoermiddelen	-	-
	3.344	595

	Verbouwingen	Inventaris	ICT apparatuur	Vervoermiddelen	Totaal
Boekwaarde per 1 januari 2023	155	67	373	-	595
Investerings boekjaar	143	148	2.887	-	3.178
Desinvesteringen boekjaar	-	-	-	-10	-10
Cum. afschrijvingen desinvesteringen boekjaar	-	-	-	10	10
Afschrijvingen boekjaar	-28	-41	-360	-	-429
Boekwaarde per 31 december 2023	270	174	2.900	-	3.344
<i>Cumulatief</i>					
Totale aanschafwaarde per 31 december 2023	663	694	5.248	-	6.605
Cum. afschrijvingen per 31 december 2023	393	520	2.348	-	3.261
Boekwaarde per 31 december 2023	270	174	2.900	-	3.344

De materiële vaste activa bestaan uit verbouwingen, inventaris, ICT apparatuur en vervoermiddelen. De afschrijvingspercentages variëren van 10% t/m 33%.

In het boekjaar 2023 is een start gemaakt met de uitrol van het Programma ICT vernieuwing. Dit proces van digitale transformatie betreft modernisering van de ICT-infrastructuur (vervanging van het netwerk op alle locaties) en ICT-werkplekken (inrichten van moderne werkplekken). De totale investeringen in 2023 voor dit programma bedragen € 2,4 miljoen.

Financiële vaste activa (3)		
	31-12-2023	31-12- 2022
Waarborgsommen	237	188
	2023	2022
<i>Waarborgsommen</i>		
Boekwaarde per 1 januari	188	277
Nieuwe huurcontracten	62	61
Vervallen huurcontracten	-13	-150
Boekwaarde per 31 december	237	188

Vorderingen en overlopende activa (4)		
	31-12-2023	31-12- 2022
Debiteuren	3.832	6.779
Af: voorziening dubieuze debiteuren	-122	-162
Nog te ontvangen bedragen (bijv. subsidies)	15.328	10.023
Vooruitbetaalde kosten	1.257	87
Vorderingen op inburgering	-	225
Overige vorderingen	633	865
Totaal	20.928	17.817

De vorderingen en overlopende activa zijn gestegen met € 3,1 miljoen. De debiteuren laten een daling zien van € 2,9 miljoen en wordt o.a. verklaard doordat in 2022 enkele subsidiebeschikkingen onder de post debiteuren waren opgenomen in plaats van onder de post 'Nog te ontvangen bedragen'. Daarnaast is het proces van debiteurenbeheer verder geoptimaliseerd. De post vooruitbetaalde kosten is sterk gestegen als gevolg van vooruitbetaalde ICT kosten (licenties gerelateerd aan het programma ICT vernieuwing) en diverse vooruitbetaalde kosten (verzekeringen, arbodienst, etc.).

De vergelijkende cijfers van de post "Nog te ontvangen bedragen (bijv. subsidies)" zijn als gevolg van een herrubricering vanuit de post "Overige vooruit ontvangen bedragen/nog te besteden" gedaald met € 3.6 miljoen.

Effecten (5)		
	31-12-2023	31-12- 2022
Obligaties	4.677	4.304
Aandelen	1.962	1.644
Geldmarkt	81	247
Totaal	6.720	6.195

VluchtelingenWerk hanteert een duurzaam, defensief en maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid gericht op het in stand houden van het vermogen, rekening houdend met inflatie. De effectenportefeuille bestaat uit aandelen, obligaties en een bedrag dat door Van Lanschot wordt beheerd op een geblokkeerde rekening (Geldmarkt). De aandelen en obligaties waarin is belegd worden gescreend op duurzaamheid bij wijze van uitsluiting zoals uiteengezet in de Duurzaamheids-criteria van VluchtelingenWerk.

Liquide middelen (6)		
	31-12-2023	31-12- 2022
Liquide middelen	47.056	43.381
Totaal	47.056	43.381

De liquide middelen staan ter vrije beschikking met uitzondering van een bedrag van € 360.000, welke als bankgarantie zijn afgegeven ten behoeve van zekerheden voor huurovereenkomsten. Onder de liquide middelen zijn 2 deposito rekeningen opgenomen met vervaldatum uiterlijk mei 2024.

Reserves en fondsen

Hieronder wordt het eigen vermogen nader gespecificeerd en toegelicht.

Continuïteitsreserve (7.1)		
De continuïteitsreserve is als volgt gemuteerd:		
	2023	2022
Stand per 1 januari	15.085	14.826
Deconsolidatie	-	-309
Resultaatbestemming	1.190	568
Stand per 31 december	16.275	15.085

De continuïteitsreserve van VluchtelingenWerk is bedoeld als dekking voor de risico's op korte en middellange termijn. Aansluitend op de Handreiking Verantwoord Financieel Beheer van Goede Doelen Nederland heeft VluchtelingenWerk op basis van een risicoanalyse de gewenste hoogte van de continuïteitsreserve bepaald. Op basis van deze analyse heeft VluchtelingenWerk de gewenste hoogte van de continuïteitsreserve vastgesteld op € 18,5 miljoen. Het doel van VluchtelingenWerk is daar in 5 jaar naar toe te groeien. Hier worden o.a. de niet-begrote beleggingsresultaten voor ingezet.

Bestemmingsreserves (7.2)

Onderdelen van het eigen vermogen, waarvoor het bestuur een specifieke bestemming heeft aangegeven, worden op de balans apart vermeld. Ten behoeve van de jaarrekening zijn de bestemmingsreserves gegroepeerd in vier categorieën: Doelstelling, Organisatie, Bedrijfsvoering/Personeel en Overig. Hieronder is het verloop van de gegroepeerde reserves opgenomen:

	<i>Doelstelling</i>	<i>Organisatie</i>	<i>Bedrijfsvoering / Personeel</i>	<i>Overige</i>	<i>Totaal</i>
Stand per 1-1-2023	13.745	3.044	288	400	17.477
Onttrekking/vrijval	-5.209	-2.619	-1.600	-400	-9.828
Toevoeging	5.618	1.000	4.339	-	10.957
Stand per 31-12-2023 na resultaatbestemming	14.154	1.425	3.027	-	18.606

Bestemmingsreserves Doelstelling

De categorie "Doelstelling" bevat de bestemmingsreserves ten behoeve van de doelstellingen asiel, integratie, inburgering en belangenbehartiging.

Asiel

Deze bestemmingsreserves zijn bedoeld ter verbetering van de activiteiten op het gebied van eerstelijns asiel, om flexibel te kunnen op- en afschalen op alle asiel-locaties en ter dekking van een mogelijke terugloop van baten mocht het aantal vluchtelingen in Nederland in de toekomst dalen.

Integratie

Deze bestemmingsreserves worden met name aangelegd met overschotten op de gemeentelijke (traject)subsidies voor maatschappelijke begeleiding van vluchtelingen in de gemeenten. De financiering van deze activiteiten gebeurt in veel gevallen op basis van een vaste prijs per traject. Deze reserve is opgebouwd in tijden van stijging van het aantal gehuisveste vluchtelingen waarbij de baten sterk toenamen, terwijl de vaste kosten van de stichting om deze activiteiten te kunnen aanbieden vrijwel gelijk bleven. De kostprijs per traject wordt lager bij een toename van het aantal trajecten. Deze reserve is gevormd om bij een daling van het aantal trajecten (en dus een stijging van de kostprijs per traject) de kwaliteit van de dienstverlening op hetzelfde niveau te houden. Daarnaast worden deze bestemmingsreserves gebruikt om de dienstverlening te verbeteren, bijvoorbeeld door meer gebruik te maken van de mogelijkheden van digitalisering.

Inburgering

Inburgering is één van de activiteiten van VluchtelingenWerk. Sinds 2013 biedt VluchtelingenWerk inburgeringscursussen aan en in 2022 is de nieuwe wet inburgering ingevoerd, waarbij gemeenten verantwoordelijk zijn voor de inburgering. In 2023 zijn er nog steeds twee stromingen: Groepen die onder de oude wet inburgering vallen en groepen die in

de nieuwe wet inburgering vallen. Het uitgangspunt is dat beide stromingen kostendekkend zijn.

Bij positieve resultaten op inburgering kunnen de resultaten in een specifieke bestemmingsreserve worden opgenomen om toekomstige investeringen ten behoeve van inburgering te kunnen financieren. Negatieve resultaten op inburgering, als gevolg van bijvoorbeeld krimp, kunnen in mindering gebracht worden op de bestemmingsreserve Inburgering.

Belangenbehartiging/Projecten

VluchtelingenWerk is de belangrijkste belangenbehartiger van vluchtelingen en asielzoekers in Nederland. Het werk van VluchtelingenWerk voor vluchtelingen als groep is gericht op zowel de overheid, de politiek, (landelijke) organisaties als het publiek.

Met deze reserve financieren we projecten die bijdragen aan het verbeteren van de positie van asielzoekers en vluchtelingen, bijvoorbeeld door voorstellen te doen voor beter beleid en de rechter te vragen om de uitleg van wetgeving te toetsen. Om het draagvlak voor VluchtelingenWerk verder te verstevigen geven we voorlichting op scholen en voeren we publiekscampagnes op radio, tv en internet. Ook vallen projecten, zoals de Kindervakantieweken, onder deze reserve. Indien in een jaar de donaties voor specifieke projecten de kosten hiervan overtreffen dan wordt het resultaat aan een reserve gedoteerd om in het volgende jaar eenzelfde activiteit, of gelijksoortige activiteit te kunnen organiseren.

Bestemmingsreserves Organisatie

De bestemmingsreserves organisatie bestaan uit middelen ter dekking van lasten in het kader van de verdere professionalisering van de werkorganisatie om de kwaliteit van de dienstverlening op peil te kunnen houden.

Bestemmingsreserves Bedrijfsvoering/Personeel

De bestemmingsreserves Bedrijfsvoering/Personeel zijn gevormd voor de doorontwikkeling van de bedrijfsvoering. Deze reserves dekken eenmalige lasten van materiële vaste activa voor de bedrijfsvoering en fluctuaties in het personeelbestand.

Bestemmingsfondsen (7.3)

Onderdelen van het eigen vermogen met een beperkte bestedingsmogelijkheid worden op de balans afgezonderd. Indien de beperking door derden is bepaald, wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsfonds.

	<i>Vluchtelingenfonds</i>	<i>Fonds Ellen Nieuwenhuijsen</i>	<i>Overige</i>	<i>Totaal</i>
Stand per 1 januari 2023	1.037	139	748	1.924
Onttrekking/vrijval	-705	-63	-124	-892
Toevoeging	691	6	123	820
Stand per 31 december 2023	1.023	82	747	1.852

Vluchtelingenfonds

Dit is een door VluchtelingenWerk ingesteld noodfonds voor vluchtelingen. De aanvragen kunnen worden ingediend bij de fondsbeheerders en zijn onder meer bedoeld voor vergoeding bij gezinshereniging, vergoeding van legeskosten, documentonderzoek en dergelijke.

Fonds Ellen Nieuwenhuijsen

Dit fonds is opgericht ter nagedachtenis van de in 2016 overleden Ellen Nieuwenhuijsen. De opbrengsten van dit fonds komen voor 50% ten goede aan landelijke activiteiten en voor 50% aan regionale activiteiten in Noord-Nederland.

Overige bestemmingsfondsen

Deze fondsen bestaan hoofdzakelijk uit geoormerkte middelen van gemeentelijke overheden en uit het bestemmingsfonds Van Heinde en Verre. Dit is een legaat ontvangen van een particulier en specifiek bedoeld voor dekking van kosten ten behoeve van arbeidsparticipatie.

Voorzieningen (8)			
	Loopbaanbudget	Wachtgeld / Transitievergoeding	Totaal
Stand per 1 januari 2023	970	55	1.025
Onttrekking/vrijval	-514	-14	-528
Toevoeging	855	11	866
Stand per 31 december 2023	1.311	52	1.363

Loopbaanbudget

In de CAO Sociaal Werk is het loopbaanbudget opgenomen. Met het loopbaanbudget kan de werknemer werken aan de loopbaan en inzetbaarheid op eigen maat en naar eigen behoefte, gericht op het verkrijgen en behouden van een sterke arbeidsmarktpositie. De besteding van de gelden kan over de jaargrens heen lopen. De looptijd van de opgebouwde voorziening LBB heeft een maximum van 60 maanden. Het kortlopende deel van deze voorziening is naar schatting 1/3 van de totaal opgebouwde voorziening.

Wachtgeld

De wachtgeldregeling wordt uitgevoerd conform de CAO Sociaal Werk.

Transitievergoeding

Voor de kosten van ontslagvergoedingen zijn voorzieningen gevormd.

Kortlopende schulden en overlopende passiva (9)		
	31-12-2023	31-12- 2022
Belastingen	5.425	4.016
Crediteuren	5.375	2.766
Nog te betalen bedragen	1.377	1.779
Overige vooruit ontvangen bedragen/nog te besteden	22.715	19.185
Reservering verlofsaldi	3.002	2.392
Overige schulden	2.295	2.527
Totaal	40.189	32.665

De kortlopende schulden en overlopende passiva stijgen met € 7,5 miljoen. Deze stijging wordt onder andere veroorzaakt door een stijging van de crediteuren met € 2,6 miljoen door hogere verplichtingen in verband met het programma ICT vernieuwing (€ 1,6 miljoen) en hogere verplichtingen bij het pensioenfonds (€ 0,2 miljoen).

De belastingen (loonheffing) zijn gestegen met € 1,4 miljoen als gevolg van hogere salariskosten. De reservering verlofsaldi stijgt met € 0,6 miljoen o.a. door meer personeel.

De vergelijkende cijfers van de post "Overige vooruit ontvangen bedragen/nog te besteden" zijn als gevolg van een herrubricering vanuit de post "Nog te ontvangen bedragen (bijv. subsidies)" gedaald met € 3.6 miljoen.

De kortlopende schulden hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar. De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde vanwege het kortlopende karakter ervan.

6. Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

VluchtelingenWerk is de volgende meerjarige financiële verplichtingen aangegaan:

<i>Bedragen x € 1.000</i>	<i>< 1 jaar</i>	<i>1- 5 jaar</i>	<i>> 5 jaar</i>	<i>Totaal</i>
Huurkosten	3.255	2.546	-	5.801
Informatiesystemen (incl. telefonie)	1.394	876	-	2.270
Schoonmaak	169	-	-	169
Externe diensten divers	264	19	-	283
Totaal	5.082	3.441	-	8.523

De huurverplichtingen betreffen 217 locaties en zijn als volgt opgebouwd:

<i>Bedragen x € 1.000</i>	<i>< 1 jaar</i>	<i>1-5 jaar</i>	<i>> 5 jaar</i>	<i>Totaal</i>
Centrale locatie Amsterdam	840	527	-	1.367
Overige locaties	2.415	2.019	-	4.434
Totaal	3.255	2.546	-	5.801

VluchtelingenWerk heeft een kredietovereenkomst afgesloten met Van Lanschot Bankiers tot maximaal € 2 miljoen. Deze kredietfaciliteit wordt momenteel niet benut.

7. Toelichting op de staat van baten en lasten

Bedragen zijn x € 1.000

Toelichting baten

Baten van particulieren (10)

De baten van particulieren kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	<i>Realisatie</i> 2023	<i>Begroting</i> 2023	<i>Realisatie</i> 2022
Donaties en giften	8.762		9.198
Nalatenschappen	584		607
Totaal	9.346	10.000	9.805

Baten van loterijorganisaties (11)

In 2023 is een nieuw contract overeengekomen voor de komende 5 jaar (2023 t/m 2027) en is een bedrag van € 10 miljoen per jaar overeengekomen. In 2022 is een extra bijdrage van € 2 miljoen ontvangen ter financiering van het project RefugeeHelp dat loopt tot eind 2023. Van deze extra bijdrage is in 2023 het restant van € 1.371.000 gerealiseerd.

	<i>Realisatie</i> 2023	<i>Begroting</i> 2023	<i>Realisatie</i> 2022
Bijdrage Nationale Postcode Loterij	11.371	11.478	10.558
Totaal	11.371	11.478	10.558

Subsidies van overheden (12)

De subsidies kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	<i>Realisatie 2023</i>	<i>Begroting 2023</i>	<i>Realisatie 2022</i>
Gemeenten	50.660		41.475
Ministeries	40.918		20.602
Raad voor de Rechtsbijstand	1.117		1.091
Overige Rijkssubsidies/provincies/overige subsidies	2.242		3.404
Totaal	94.937	92.269	66.572

Subsidies gemeenten

De belangrijkste financiers van de activiteiten van VluchtelingenWerk op lokaal en regionaal niveau zijn de gemeenten. VluchtelingenWerk voert activiteiten uit op het terrein van integratie, zoals maatschappelijke begeleiding, juridische begeleiding, arbeidsparticipatie en participatieverklaringstrajecten, en ontvangt hiervoor subsidie van een groot aantal gemeenten.

De baten uit gemeentesubsidies zijn met ruim 22% gestegen. Deze stijging is een gevolg van hogere taakstelling en uitbreiding van de dienstverlening.

Subsidies van ministeries

De subsidies van overheden zijn deels structurele subsidies voor activiteiten die VluchtelingenWerk uitvoert op verzoek van overheden en voor een ander deel projectsubsidies. In 2022 is hier de subsidie van het Oekraïne programma aan toegevoegd. De subsidies worden als baten verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en VluchtelingenWerk voldoet aan de subsidievoorwaarden. De subsidiebaten van ministeries zijn bijna verdubbeld en wordt o.a. verklaard door de sterke toename van de baten van het programma Oekraïne (in 2023 zijn de baten voor 12 maanden opgenomen; in 2022 voor 9 maanden). Ook de baten van Asiel zijn sterk gestegen o.a. door uitbreiding van de dienstverlening.

Raad voor Rechtsbijstand

Met de Raad voor Rechtsbijstand is een overeenkomst gesloten voor het verlenen van rechtsbijstand aan vluchtelingen in de eerste fase van de asielprocedure.

Overige Rijkssubsidies/provincies/overige subsidies

De baten zijn gedaald met € 1,2 miljoen t.o.v. 2022. De daling wordt met name veroorzaakt door het programma Refugee Work dat in 2022 een realisatie had van € 2,2 miljoen. Het programma Refugee Work is eind 2022 gestopt. Daarnaast zijn in 2023 nieuwe projecten gestart.

Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten (13)

De baten van inburgering kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	<i>Realisatie 2023</i>	<i>Begroting 2023</i>	<i>Realisatie 2022</i>
Baten inburgering	1.106		2.769
Totaal	1.106	2.409	2.769

Overige baten (14)

De overige baten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	<i>Realisatie 2023</i>	<i>Begroting 2023</i>	<i>Realisatie 2022</i>
NOW	-333		-
Overige baten	532		673
Totaal	199	625	673

De overige baten dalen sterk ten opzichte van 2022 als gevolg van de afboeking van een vordering inzake NOW gelden.

Toelichting lasten

In dit onderdeel wordt een toelichting gegeven op de lasten.

Wervingskosten

De wervingskosten bedragen 18% van de geworven baten (2022: 16%).

Kosten beheer en administratie (15)

	<i>Realisatie 2023</i>	<i>Begroting 2023</i>	<i>Realisatie 2022</i>
Kosten beheer en administratie	16.332	24.801	13.005
Som der lasten	116.129	126.103	87.619
Kosten beheer en administratie in %	14,1%	19,7%	14,8%

Het Centraal Bureau Fondsenwerving heeft als onderdeel van haar erkenningsregeling opgenomen dat de instelling een norm vaststelt voor de hoogte van de kosten voor beheer en administratie, maar heeft geen norm voor de hoogte daarvan bepaald. VluchtelingenWerk heeft als interne norm gesteld dat 10% van de totale kosten mag worden besteed aan kosten beheer en administratie. In 2023 is deze norm geëvalueerd en is een benchmark opgesteld. De uitkomst heeft geen aanleiding gegeven om de norm aan te passen. In 2023 is de interne norm niet gehaald. Dit wordt verklaard door de fusie in 2022 en de daarmee noodzakelijke investeringen, ook in 2023, om de basis beter op orde te krijgen (met name op gebied van bedrijfsvoering en ICT). VluchtelingenWerk houdt vast aan de ambitie om de norm van 10% te halen.

Financiële baten en lasten (16)

De rentebaten en de baten uit beleggingen zijn als volgt:

	<i>Kosten</i>	<i>Contante opbrengst</i>	<i>Gerealiseerd koersresultaat</i>	<i>Niet gerealiseerd koersres.</i>	<i>Totaal</i>
Koersresultaat	-	-	11	473	484
Saldo opgelopen rente	-	168	-	-	168
Obligaties (Coupons)	-	35	-	-	35
Aandelen (Dividenden)	-	43	-	-	43
Beheervergoeding	-35	-	-	-	-35
Overige kosten	-139	-	-	-	-139
Totaal 2023	-174	246	11	473	556
Totaal 2022	-353	77	-3	-924	-1.203

8. Overige toelichtingen

8.1 Kostenverdeelstaat – Toelichting bestedingen

Conform RJ 650 is in onderstaand tabel de lastenverdeling opgenomen waarin inzichtelijk is gemaakt hoe de kostensoorten zich verhouden tot de doelstelling, de werving van de baten en beheer en administratie. De methodiek van toerekening is opgenomen bij de grondslagen van de bepaling van het resultaat.

Bestemming				Besteed aan doel- stellingen	Wervings- kosten	Kosten Beheer en Admini- stratie	Totaal 2023	Begroot 2023	Totaal 2022
Lasten	Asiel	Integratie	Inburgering	BKOD					
Uitbesteed werk	659	4.790	68	1.319	21	2.698	9.556	6.095	6.170
Personeelskosten	13.034	47.344	1.954	7.246	588	5.445	75.611	86.010	55.619
Vrijwilligerskosten	224	1.328	21	72	2	266	1.913	2.251	1.790
Activiteitenkosten	1.265	2.192	565	2.859	761	1.031	8.672	14.652	10.194
Huisvestingskosten	61	4.173	294	234	0	592	5.354	5.650	5.754
Kantoorkosten (incl. ICT)	973	3.699	149	2.106	247	3.936	11.111	7.646	6.171
Algemene kosten	116	611	116	346	54	2.241	3.483	2.938	1.602
Afschrijvingskosten	49	202	24	29	2	123	428	862	320
Totaal	16.381	64.339	3.192	14.211	1.674	16.332	116.129	126.103	87.619

8.2 Toelichting accountantskosten

De verantwoorde accountantskosten zijn als volgt:

	2023	2022
Controle jaarrekening	338	367
Andere controleopdrachten	321	155
Fiscaal advies	-	27
Totaal	659	549

De kosten voor andere controleopdrachten betreffen met name de kosten voor de controle van separate subsidieverantwoordingen.

8.3 Personeelskosten

	<i>Realisatie 2023</i>	<i>Begroting 2023</i>	<i>Realisatie 2022</i>
Salarissen	57.184		41.928
Sociale lasten	10.191		7.099
Pensioenpremie	4.988		3.900
Overige personeelskosten	12.805		8.862
Totaal	85.168	92.105	61.789
Gemiddeld aantal Fte's	1.017,70		799,24

De post salarissen, sociale lasten en pensioenpremie stijgt met € 19,4 miljoen ten opzichte van 2022. Deze stijging is het gevolg van CAO verhogingen en toename van het aantal fte's met 243. De toename van het aantal fte's bedraagt 27% ten opzichte van 2022. Deze toename is onder andere het gevolg van de groei van de organisatie (de baten zijn met 28% gestegen ten opzichte van 2022). Een gedeelte van de toename wordt veroorzaakt door voortzetting van het programma Oekraïne. Dit wordt grotendeels ingevuld door een flexibele schil. De overige personeelskosten stijgen met € 3,9 miljoen (44,5%) ten opzichte van 2022. Deze stijging wordt o.a. verklaard door stijging van de post inhuur derden met € 3,4 miljoen. Door krapte op de arbeidsmarkt zijn vacatures moeilijk vervulbaar en wordt daarom in bepaalde gevallen gekozen voor inhuur. Daarnaast is er specifieke kennis en ervaring nodig om de fusie te verwerken.

8.4 Bezoldiging bestuur en Raad van Toezicht

Het bestuur van de stichting bestaat tot en met 30 november 2023 uit twee bestuursleden: een bestuursvoorzitter en een bestuurslid, zijnde:

- Frank Candel, bestuursvoorzitter
- Mirjam Huisman, bestuurslid

Met ingang van 1 december 2023 is Mirjam Huisman teruggetreden als bestuurslid.

De stichting heeft daarnaast een raad van toezicht. Een zittingstermijn duurt vier jaar; een toezichthouder is maximaal één keer herbenoembaar.

De raad van toezicht bestaat per 1 januari 2022 uit:

- Winnie Sorgdrager, voorzitter
- Judith Schulp, lid
- Keyvan Shahbazi, lid
- Maarten Stuker, lid
- Remco Bervoets, lid
- Sander van 't Foort, lid
- Ton Coenen, lid

De bestuurder wordt gesalarieerd binnen de normen van de WNT en overeenkomstig de Regeling beloning directeurs van Goededoelenorganisaties. De CAO Sociaal Werk is niet van toepassing, behalve op enkele onderdelen expliciet aangegeven in de arbeidsovereenkomst.

8.5 WNT-verantwoording

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking 2023

Gegevens 2023				
Bedragen x € 1	Dhr. F. Candel	Mevr. M. Huisman	Mevr. M. Huisman	
Functiegegevens	Voorzitter Raad van Bestuur	Lid Raad van Bestuur	Medewerker	
Aanvang en einde functie vervulling in 2023	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 30/11	01/12 t/m 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0	
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja	
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	148.051	122.706	10.996	
Beloningen betaalbaar op termijn	15.313	13.971	1.270	
<i>Subtotaal</i>	<i>163.364</i>	<i>136.677</i>	<i>12.266</i>	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000	204.060	18.940	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
Bezoldiging	163.364	136.677	12.266	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t. / N.v.t.	N.v.t. / N.v.t.	N.v.t. / N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking 2022

Gegevens 2022				
Bedragen x € 1	Dhr. F. Candel	Mevr. M. Huisman	Mevr. J. de Visser	Mevr. M. Parson
Functiegegevens	Voorzitter Raad van Bestuur	Lid Raad van Bestuur	Directeur-bestuurder	Directeur-bestuurder
Aanvang en einde functie vervulling in 2022	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 28/02	01/01 t/m 14/11
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	143.223	129.914	0	96.550
Beloningen betaalbaar op termijn	13.687	13.617	0	11.080
<i>Subtotaal</i>	<i>156.910</i>	<i>143.531</i>	<i>0</i>	<i>107.630</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	216.000	34.915	188.186
Bezoldiging	156.910	143.531	0	107.630

Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder

Gegevens 2023

<i>Naam topfunctionaris</i>	<i>Functie</i>
Mevr. W. Sorgdrager	Voorzitter Raad van Toezicht
De heer T. Coenen	Lid Raad van Toezicht
Mevr. J. Schulp	Lid Raad van Toezicht
De heer K. Shahbazi	Lid Raad van Toezicht
De heer R. Bervoets	Lid Raad van Toezicht
De heer S. van 't Foort	Lid Raad van Toezicht
De heer M. Stuker	Lid Raad van Toezicht

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Gegevens 2023

Bedragen x € 1

Mevr. M. Huisman

Functiegegevens

Functie(s) bij beëindiging dienstverband	Lid Raad van Bestuur
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2023

Uitkering wegens beëindiging van het dienstverband

Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	75.000
Individueel toepasselijk maximum	75.000
Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	75.000
Waarvan betaald in 2023	0
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t. / N.v.t.
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t. / N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t. / N.v.t.

Verantwoording Vereniging Goede doelen Nederland

Bezoldiging bestuur

De Raad van Toezicht heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de bestuurdersbeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd. De laatste evaluatie was 15 december 2022.

Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgen de bestuurders de Regeling beloning directeurs van goededoelenorganisaties (zie [goededoelennederland.nl](https://www.goededoelennederland.nl)).

De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de situatie bij de heer Candel vond plaats door de Raad van Toezicht. Dit leidde tot een zogenaamde BSD-score van 509 punten met een maximaal jaarinkomen van € 178.309 (1 fte/12 mnd.).

De weging van de situatie bij het lid van de Raad van Bestuur mevrouw M. Huisman vond plaats door de Raad van Toezicht. Dit leidde tot een zogenaamde BSD-score van 468 punten met een maximaal jaarinkomen van € 138.828 (1 fte/11 mnd.).

Het feitelijke inkomen van het leden van de Raad van Bestuur bleven binnen de geldende maxima.

Het jaarinkomen, de belaste vergoedingen en de werkgeversbijdrage pensioen bleven voor de leden van de Raad van Bestuur binnen het in de regeling opgenomen maximum bedrag van € 221.400 voor de heer Candel en € 172.378 voor mevrouw M. Huisman.

De belaste vergoedingen en de werkgeversbijdrage pensioen stonden bovendien in een redelijke verhouding tot het jaarinkomen.

De hoogte en samenstelling van de bezoldiging worden in de jaarrekening toegelicht in de toelichting op de staat van baten en lasten.

In 2023 bedroeg de vergoeding bij vertrek van een van de bestuurders 75.000 euro. Dit betreft een standaard vastgelegde vergoeding.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking in 2023

Bedragen x € 1	Dhr. F. Candel	Mevr. M. Huisman
Functie	Voorzitter Raad van Bestuur	Lid Raad van Bestuur
Aard dienstverband	onbepaald	onbepaald
Uren	36	36
Parttime percentage	1	1
Periode	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 30-11
Bezoldiging		
Salaris	123.000	101.475
Keuzebudget	23.111	19.661
<i>Subtotaal</i>	<i>146.111</i>	<i>121.136</i>
Belaste kilometervergoeding	1.940	1.570
Werkgeversdeel pensioenpremie	15.313	13.971
Totaal 2023	163.364	136.677
Totaal 2022	156.910	143.531

Er zijn in 2023 en 2022 geen leningen, voorschotten en/of garanties verstrekt aan de bestuurders en de toezichthouders.

9. Ondertekening van de jaarrekening

Het bestuur heeft de jaarrekening vastgesteld op 27 maart 2024.

w.g.

De heer F.H. Candel

De leden van de RvT hebben de jaarrekening goedgekeurd op 27 maart 2024.

w.g.

Mevrouw W. Sorgdrager (voorzitter)

w.g.

De heer T. Coenen (lid)

w.g.

Mevrouw J. Schulp (lid)

w.g.

De heer K. Shahbazi (lid)

w.g.

De heer M. Stuker (lid)

w.g.

De heer R. Bervoets (lid)

w.g.

De heer S. van 't Foort (lid)

Overige gegevens

Verklaring van de accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het bestuur en de raad van toezicht van Stichting VluchtelingenWerk Nederland

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting VluchtelingenWerk Nederland te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting VluchtelingenWerk Nederland per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 Fondsenwervende organisaties (hierna: RJ 650) en de bepalingen van en krachtens de Wet normering van topinkomens (hierna: WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol WNT vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting VluchtelingenWerk Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd.

Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van RJ 650 is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in RJ 650 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met RJ 650.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met RJ 650 en de WNT. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening.

Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 29 maart 2024

Mazars N.V.

Origineel was getekend door drs. M. van Dijk RA